

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ**

<http://www.ecedu.upatras.gr/>

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ακαδημαϊκού Έτους 2016-17

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017

Πάτρα, 2017

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ
ΗΛΙΚΙΑ**

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Τηλ.: 2610 969310,
Telefax: 2610 997672
E-mail: graucedu@upatras.gr

Η παρούσα **Ετήσια Εσωτερική Έκθεση** του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017 του Τμήματος **Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία** συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος, που αποτελείται από τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ:

1. Κωνσταντίνος Ζαχάρος, Καθηγητής (συντονιστής)
2. Αντώνιος Βάος, Καθηγητής
3. Αλεξάνδρα Μουρίκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

και συνεπικουρήθηκε από υποστηρικτική Ομάδα της ΟΜΕΑ η οποία απαρτίζεται από τους:

1. Ρένια Γασπαράτου, Επίκουρη Καθηγήτρια
2. Αικατερίνη Χαραλαμπακοπούλου, Γραμματέας
3. Μαρία Σούζα, Διοικητική Υπάλληλος
4. Χριστιάννα Γατομάτη, ΕΤΕΠ
5. Βασιλική Οικονομοπούλου-Κοζία, ΕΤΕΠ
6. Νατάσσα Ράϊκου, ΕΔΙΠ
7. Αγγελική Βελλοπούλου, ΕΔΙΠ

Ο Συντονιστής της ΟΜΕΑ

Κωνσταντίνος Ζαχάρος

Καθηγητής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σ. 8
1.1. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης στο ΤΕΕΑΠΗ	σ. 8
1.2. Σύνθεση της ΟΜΕΑ και της υποστηρικτικής ομάδας	σ. 9
1.3. Συλλογή δεδομένων για την εσωτερική αξιολόγηση	σ. 9
2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	σ. 10
2.1. Σχολή και Τμήμα: διάρθρωση, αποστολή και όργανα	σ. 10
2.2. Στελέχωση του Τμήματος	σ. 15
2.3. Φοιτητές	σ. 15
2.4. Κτίρια και χώροι	σ. 16
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	σ. 18
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	σ. 18
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	σ. 22
4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	σ. 26
4.1. Περιγραφή της διαδικασίας αποτίμησης του διδακτικού έργου	σ. 26
4.2. Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές	σ. 26
5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	σ. 31
6. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	σ. 32
7. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	σ. 34
8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	σ. 35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
Παράρτημα I: Ερωτηματολόγια φοιτητών/τριών	σ. 37
Παράρτημα II: Αναλυτικοί Πίνακες	σ. 39
Παράρτημα III. Ταυτότητα του Τμήματος	σ. 86
Παράρτημα IV: Κατάλογος των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ	σ. 88

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1: Κατανομή μελών ΔΕΠ σε βαθμίδες	σ. 15
Πίνακας 2: Νεοεισαχθέντες φοιτητές στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών	σ. 16
Πίνακας 3: Προσφερόμενα μαθήματα στο προπτυχιακό επίπεδο	σ. 21
Πίνακας 4: Αξιολόγηση διδακτικού έργου ΠΠΣ (ακαδημαϊκό έτος 2016-2017)	σ. 27
Πίνακας 5: Αξιολόγηση διδακτικού έργου ΜΠΣ (ακαδημαϊκό έτος 2016-2017)	σ. 29

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Η διαδικασία αξιολόγησης στο ΤΕΕΑΠΗ

Το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΕΑΠΗ) συμμετέχει σε όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης του Πανεπιστημίου Πατρών, ήδη από το 1998. Συμμετείχε με άλλα τμήματα στην αξιολόγηση του Πανεπιστημίου Πατρών από την CRE¹ (Επιτροπή Πρυτάνεων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων) και ήταν ένα (1) από τα έξι (6) τμήματα του Πανεπιστημίου που με απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης όρισε επιτροπή εσωτερικής αξιολόγησης², η οποία εκπόνησε συνοπτική έκθεση αξιολόγησης για την περίοδο 1997-2002. Το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003, το Πρυτανικό Συμβούλιο του Πανεπιστημίου όρισε επιτροπή εξωτερικής αξιολόγησης (αποτελούμενη από τρεις καθηγητές ελληνικών πανεπιστημίων), η οποία εκπόνησε την πρώτη έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος. Το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 το Τμήμα αξιολογήθηκε από δύο καθηγητές πανεπιστημίων της αλλοδαπής ως αποτέλεσμα της οποίας ήταν η αναμόρφωση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Το 2008 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης το ΤΕΕΑΠΗ συμμετείχε στο πιλοτικό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Πατρών «Αποτίμηση του εκπαιδευτικού και διδακτικού έργου, υλικοτεχνικής υποδομής και αναγκών». Από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 συμπληρώνονται ερωτηματολόγια αξιολόγησης του διδακτικού έργου από τους/ις φοιτητές/τριες σε όλα τα μαθήματα. Τον Ιούλιο του 2010 το Τμήμα κατέθεσε στην ΑΔΙΠ την πρώτη Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, για την περίοδο 2005-2009. Η Έκθεση έγινε αποδεκτή με το υπ. αριθμ. 838/6-7-2010 έγγραφο της ΑΔΙΠ και έκτοτε υποβάλλονται σε ετήσια βάση οι σχετικές εσωτερικές απογραφικές εκθέσεις.

¹ Η Επιτροπή Πρυτάνεων των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (CRE) μετεξελίχθηκε στην European University Association (EUA: www.eua.be).

² Η πρώτη Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος, πριν την εφαρμογή του νόμου 3374/2005, αποτελούνταν από τα μέλη ΔΕΠ (κατ' αλφαβητική σειρά) Γ. Μπαγάκη, Κ. Ραβάνη, Α. Τσατσαρώνη και Α. Υφαντή.

1.2. Σύνθεση της ΟΜΕΑ και της υποστηρικτικής ομάδας

Η ΟΜΕΑ του Τμήματος αποτελείται από τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ

1. Κωνσταντίνος Ζαχάρος, Καθηγητή (Συντονιστής ΟΜΕΑ)
2. Αντώνης Βάος, Καθηγητής
3. Αλεξάνδρα Μουρίκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Η ΟΜΕΑ συνεπικουρείται στο έργο της, και ειδικά στη συλλογή των στοιχείων των πινάκων και τη χορήγηση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ από τα ακόλουθα στελέχη του Τμήματος:

1. Ρένια Γασπαράτου, Επίκουρη Καθηγήτρια
2. Αναστασία Ράϊκου, ΕΔΙΠ
3. Αγγελική Βελλοπούλου, ΕΔΙΠ
4. Αικατερίνη Χαραλαμπακοπούλου, Γραμματέας
5. Μαρία Σούζα, Διοικητική Υπάλληλος
6. Χριστιάννα Γατομάτη, ΕΤΕΠ
7. Βασιλική Οικονομοπούλου-Κοζία, ΕΤΕΠ

1.3. Συλλογή δεδομένων για την εσωτερική αξιολόγηση

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με την υποστηρικτική ομάδα και τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, καθώς επίσης και με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας και τη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης του Πανεπιστημίου Πατρών, για τη διανομή και συγκέντρωση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμπλήρωσαν το ειδικό ερωτηματολόγιο μελών ΔΕΠ, ενώ παρείχαν στην ΟΜΕΑ τα στοιχεία που αφορούν στο επιστημονικό τους έργο.

Για τη συλλογή των δεδομένων, την ανάλυση και τη σύγκρισή τους με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών αξιοποιήθηκαν:

- Το αρχείο της Γραμματείας του Τμήματος.
- Ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

- Το Εγχειρίδιο Συλλογής Δεδομένων Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Ο κανονισμός λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Οι ιστοσελίδες των μαθημάτων και η πλατφόρμα e-class του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Ο ιστοχώρος του Τμήματος (www.ecedu.upatras.gr).

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

2.1. Σχολή και Τμήμα: διάρθρωση, αποστολή και όργανα

Το ΤΕΕΑΠΗ είναι το πρώτο χρονικά Τμήμα της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (ΣΑΚΕ) του Πανεπιστημίου Πατρών. Η ΣΑΚΕ ιδρύθηκε το 1989 και περιλαμβάνει τα εξής τμήματα (σε παρένθεση το έτος ίδρυσης κάθε Τμήματος):

- Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (1983)
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (1983)
- Τμήμα Θεατρικών Σπουδών (1989)
- Τμήμα Φιλολογίας (1994)
- Τμήμα Φιλοσοφίας (1999)

Κοσμήτορας της Σχολής είναι ο Καθηγητής Βασίλειος Κόμης.

Το 1982, με το Νόμο 1268/82 (άρθρο 46), οι μέχρι τότε λειτουργούσες Ανώτερες Σχολές Νηπιαγωγών αναβαθμίστηκαν σε Παιδαγωγικά Τμήματα και εντάχθηκαν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Αρχικά ιδρύθηκαν Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών και Δημοτικής Εκπαίδευσης στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων, Θράκης και Κρήτης. Το Τμήμα ιδρύθηκε ως Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και όπως αναφέρθηκε ήταν το πρώτο Τμήμα της μετέπειτα Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του

Πανεπιστημίου. Η αποστολή των Παιδαγωγικών Τμημάτων προσδιορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 320 (ΦΕΚ Α/116/7.9.1983):

Τα Παιδαγωγικά Τμήματα έχουν... ειδικότερα ως αποστολή:

- (α) Να καλλιεργούν και να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.
- (β) Να παρέχουν στους πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- (γ) Να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εκπαίδευσης σε ότι αφορά σε ζητήματα Παιδαγωγικής.
- (δ) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει.

Σημαντική εξέλιξη στην αναβάθμιση της παρουσίας του Τμήματος ήταν η μετονομασία του σε Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία το 2005 (ΦΕΚ 63/9.3.2005). Συνοδεύτηκε από την αναμόρφωση και αναβάθμιση του περιεχομένου του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Στο εξής το Τμήμα διευρύνοντας το βασικό προσανατολισμό του, όπως είχε οριστεί στον ιδρυτικό του Νόμο, έδωσε έμφαση στον εκσυγχρονισμό του περιεχομένου των σπουδών και στη διεύρυνση της αποστολής του, με στόχο την άρτια αρχική εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών και στελεχών της εκπαίδευσης σε όλες τις επιμέρους περιοχές των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης, έτσι ώστε να αποτελεί σήμερα ένα πλήρες Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης καλύπτοντας όλες τις τυπικές, μη τυπικές και άτυπες μορφές εκπαίδευσης.

Στο Τμήμα λειτουργούν οι εξής Τομείς (σε παρένθεση οι διευθυντές):

- Τομέας Γνωστικής και Διαφορικής Ανάλυσης (Καθηγητής Ε. Μπάλιας).
- Τομέας Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής (Καθηγητής Α. Βάος).
- Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Ανάλυσης (Αν. Καθηγητής Γ. Κουστουράκης).

Επίσης, στο Τμήμα λειτουργούν τα παρακάτω πέντε (5) Εργαστήρια (σε παρένθεση οι διευθυντές/τριες):

- Εργαστήριο Διδακτικής των Θετικών Επιστημών (Καθηγητής Κ. Ζαχάρος).
- Εργαστήριο Παιδαγωγικών Ερευνών και Εφαρμογών (Αν. Καθηγητής Θ. Καραλής).
- Εργαστήριο Γλώσσας και Λογοτεχνίας (Αν. Καθηγήτρια Μ. Κονδύλη).
- Εργαστήριο Κοινωνιολογίας και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Καθηγήτρια Α. Υφαντή).
- Εργαστήριο Ειδικής Αγωγής (εκκρεμεί η εκλογή νέου διευθυντή).

Πρόεδρος του Τμήματος είναι ο Καθηγητής Δημήτριος Κολιόπουλος και αναπληρωτής του η Καθηγήτρια Αμαλία Υφαντή. Διευθύντρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαριάννα Κονδύλη.

Πέραν της ΟΜΕΑ στο Τμήμα λειτουργούν οι ακόλουθες Επιτροπές (απόφαση ΓΣ: 7/2-4-2013):

Πρόγραμμα Σπουδών & ΟΣ ECTS

Γασπαράτου Ρένια, Εργαζάκη Μαρίντα, Ζαχάρος Κώστας (Συντονιστής),
Καμπεζά Μαρία, Καραλής Θανάσης, Κόμης Βασίλης, Κουστουράκης Γεράσιμος,
Ραβάνης Κωνσταντίνος, Ρήγα Βασιλική, Σωτηρόπουλος Λεωνίδα, Τσέλιος
Νικόλαος

Διεθνείς συνεργασίες/Παιδικό Φεστιβάλ/Προβολή Τμήματος

Θ. Καραλής (συντονιστής), Ε. Αρβανίτη, Β. Ρήγα, Γ. Παρπαρούση, Λ.
Σωτηρόπουλος, Ρ. Γασπαράτου, Μ. Εργαζάκη

Erasmus / φοιτητικά θέματα

Ν. Στελλάκης (συντονιστής), Α. Μουρίκη, Μ. Πούλου, Ν. Τσέλιος, Δ. Κολιόπουλος

Υφαντή Αμαλία (Συντονίστρια για φοιτητικά θέματα)

Κατατακτήριες / ΙΚΥ-ΔΟΑΤΑΠ

Γ. Κουστουράκης (Κατατακτήριες), Α. Υφαντή (Φοιτητικά θέματα/ΙΚΥ/ΔΟΑΤΑΠ)

Πρακτική Άσκηση

Μ. Καμπεζά (συντονίστρια), Ν. Ράικου, Ν. Στελλάκης, Β. Φωτοπούλου

Συντονιστική Επιτροπή ΜΠΣ

Μ. Κονδύλη (Διευθύντρια), Μ. Εργαζάκη (Αναπληρώτρια διευθύντρια), Δ. Πολίτης, Σ. Μπάλιας, Λ. Σωτηρόπουλος

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Μ. Εργαζάκη (συντονίστρια), Ε. Σκοπελίτη, Β. Ρήγα, Ε. Αρβανίτη, Δ. Πολίτης

Οικονομική Επιτροπή (κατόπιν κληρώσεως)

Βασιλική Κοζία, Δημήτρης Κολιόπουλος, Κωνσταντίνος Ραβάνης (Συντονιστής)

Κτιριακές Υποδομές / Ασφάλεια / Υγιεινή

Βάος Αντώνης (Συντονιστής), Κεντρωτά Μαρία, Κυπριανός Παντελής, Ρήγα Βασιλική, Μουρίκη Αλεξάνδρα, Μπάλιας Στάθης, Πούλου Μαρία, Υφαντή Αμαλία, Παρπαρούση Γεωργία

Υπεύθυνοι κτιρίων

Τομέας ΓΔΑ (Εργαζάκη Μαρίντα), Τομέας ΘΕΠ (Καμπεζά Μαρία), Τομέας ΚΘΑ (Στελλάκης Νεκτάριος), Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών (Κολιόπουλος Δημήτρης), Κτίριο Εικαστικών - Αίθουσα Εκδηλώσεων (Βάος Αντώνης), Παιδικός Σταθμός (Ρήγα Βασιλική), Αμφιθέατρο Α/Ε (Κόμης Βασίλης), Γραμματεία (Χαραμπακοπούλου Κατερίνα)

Ψηφιακές υποδομές

Β. Κόμης (Συντονιστής), Δ. Κολιόπουλος, Σ. Νικολάου (υπεύθ. τηλεδιασκέψεων)

2.2. Στελέχωση του Τμήματος

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος υπηρετούν στο Τμήμα 23 μέλη ΔΕΠ, η κατανομή των οποίων σε βαθμίδες παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1
Κατανομή μελών ΔΕΠ σε βαθμίδες

Βαθμίδα	Αριθμός
Καθηγητής	9
Αναπληρωτής καθηγητής	5
Επίκουρος καθηγητής	8
Λέκτορας	1
Σύνολο	23

Στο Τμήμα επίσης υπηρετούν 4 μέλη ΕΕΔΙΠ και 3 μέλη ΕΤΕΠ. Η Γραμματεία είναι στελεχωμένη με την Προϊσταμένη της Γραμματείας και 3 υπαλλήλους. Σημειώνεται ότι το διδακτικό έργο συμπληρώνεται και από 7 διδάσκοντες με σύμβαση (βλ. σχετικά τον πίνακα 1 του παραρτήματος ΙΙ).

2.3. Φοιτητές

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητριών/ών του Τμήματος, για το προπτυχιακό επίπεδο σπουδών είναι 1084, έναντι 1000 και 1048 των προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών. Ο αριθμός των εισαχθέντων φοιτητών του Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 παρουσιάζεται στον Πίνακα 2, με ανάλυση ως προς τις διαδικασίες εισαγωγής.

Πίνακας 2

Νεοεισαχθέντες φοιτητές στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών 2016-2017

Διαδικασία εισαγωγής	Αριθμός
Εισαγωγικές εξετάσεις	162
Μετεγγραφές προς το Τμήμα	55
Μετεγγραφές σε άλλα Τμήματα	(-) 35
Κατατακτήριες εξετάσεις	1
Άλλες κατηγορίες	16
Σύνολο	199

Στις τρεις κατευθύνσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών φοιτούν 45 φοιτητές, ενώ ο αριθμός των υποψηφίων διδακτόρων ανέρχεται σε 57 (αναλυτικότερα στους πίνακες 2, 3, 4 και 5 του Παραρτήματος II).

2.4. Κτίρια και χώροι

Αίθουσες διδασκαλίας

- Αίθουσες διδασκαλίας με αποκλειστική χρήση: 5
- Δυναμικότητα θέσεων αιθουσών διδασκαλίας: 450
- Αίθουσες διδασκαλίας με κοινή χρήση: 1

Αίθουσες εργαστηρίων

- Αίθουσες εργαστηρίων με αποκλειστική χρήση: 4
- Δυναμικότητα θέσεων αιθουσών εργαστηρίων: 200
- Αίθουσες εργαστηρίων με κοινή χρήση: 0

Εγκαταστάσεις Διοίκησης και Υποστήριξης

- Λοιπές εγκαταστάσεις: 45

Σημειώνεται ότι στο Τμήμα έχουν παραχωρηθεί για χρήση 2 αμφιθέατρα της Σχολής Θετικών Επιστημών, τα οποία χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για τη διεξαγωγή εξετάσεων, καθώς απέχουν περίπου 1,5 km από τις βασικές εγκαταστάσεις του Τμήματος. Όπως έχει αναφερθεί αναλυτικά στην τετραετή έκθεση αξιολόγησης του Τμήματος, οι περισσότεροι των χώρων διδασκαλίας και εργαστηριακής άσκησης, όπως άλλωστε και οι εγκαταστάσεις του Τμήματος στο σύνολό τους, παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα σχετικά με τη λειτουργικότητά τους και τη διασπορά τους σε έναν ευρύτατο χώρο του Πανεπιστημίου.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Οι σπουδές στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία έχουν διάρκεια τεσσάρων ετών.

Για την απόκτηση του Πτυχίου ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε **σαράντα οκτώ (48)** συνολικά μαθήματα³, που αντιστοιχούν σε 240 πιστωτικές μονάδες (π.μ. ή ECTS) ή 144 διδακτικές μονάδες (δ.μ.). Τα μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα είναι εξαμηνιαία και σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν πέντε (5) π.μ. ή τρεις (3) δ.μ. Ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων φοίτησης που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου είναι οκτώ (8) εξάμηνα. Αναλυτικότερα:

A. Τα μαθήματα που προσφέρονται είναι εξαμηνιαία και διακρίνονται σε **Υποχρεωτικά (Υ)** και **Επιλογής (Ε)**. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτείται επιτυχής εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα, ανεξάρτητα από το σύνολο των συγκεντρωμένων π.μ. που ενδέχεται να είναι περισσότερες των 240. Το σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων δεν δύναται να είναι μικρότερο τους ενός τρίτου του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου. Σε περίπτωση αδυναμίας του Τμήματος να προσφέρει κάποιο από τα προσφερόμενα υποχρεωτικά μαθήματα, ο φοιτητής/τρια οφείλει να δηλώσει στη θέση του κάποιο από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής.

B. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να δηλώνουν μέχρι και έξι (6) μαθήματα σε κάθε εξάμηνο, από τα προσφερόμενα υποχρεωτικά και επιλογής μαθήματα του συγκεκριμένου εξαμήνου. Τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε 30 π.μ. (ECTS).

³ Τα μαθήματα του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών αναφέρονται αναλυτικά στον Οδηγό Σπουδών.

Επίσης, βρίσκονται στους πίνακες 12.1 και 12.2 του Παραρτήματος II.

Γ. Οι φοιτητές/τριες, με την εγγραφή τους σε κάθε εξάμηνο, από το Γ' εξάμηνο και μετά, επιπλέον των έξι (6) μαθημάτων μπορούν να δηλώνουν όλα τα μαθήματα προηγούμενων ετών που οφείλουν του αντίστοιχου εξαμήνου. Προϋπόθεση για να μπορούν οι φοιτητές/τριες να δηλώσουν εκ νέου ένα μάθημα στο οποίο έχουν αποτύχει είναι το μάθημα να διδάσκεται στο ακαδημαϊκό έτος δήλωσής του με το ίδιο καθεστώς που είχε όταν αρχικά δηλώθηκε.

Δ. Ο φοιτητής/τρια μπορεί να επιλέξει στο 8^ο εξάμηνο να εκπονήσει πτυχιακή εργασία η οποία αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15 π.μ.) και 6 διδακτικές μονάδες (δ.μ.). σε αυτή την περίπτωση μειώνονται κατά τρία τα εξαμηνιαία μαθήματα επιλογής που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου.

Ε. Ο φοιτητής/τρια που έχει εγγραφεί σε ενδιάμεσα εξάμηνα με τη διαδικασία των κατατακτηρίων εξετάσεων, οφείλει να εξεταστεί στα υποχρεωτικά μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων και δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση συμπλήρωσης 240 π.μ. για την απόκτηση πτυχίου. Επίσης, ο φοιτητής που προέρχεται από μετεγγραφή, απαλλάσσεται από τον αντίστοιχο αριθμό μαθημάτων που έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα που φοιτούσε. Παράλληλα, του πιστώνονται οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες.

ΣΤ. Η επαγγελματική επάρκεια των φοιτητών/-τριών στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Πατρών τεκμαίρεται σε μεγάλο βαθμό και από την επιτυχή συμμετοχή τους στην υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση (Π.Α.), συνολικού φόρτου 40 ECTS. Η υποχρεωτική πρακτική άσκηση περιέχει τη συμμετοχή στα επόμενα:

ι) Την επιτυχή συμμετοχή και εξέταση σε τρία (5) υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης (Οριζόντια Πρακτική Άσκηση), **συνολικού φόρτου 20 ECTS**. Τα εν λόγω υποχρεωτικά μαθήματα είναι τα εξής:

1. Προσχολική Παιδαγωγική του 3ου εξαμήνου.

Σκοπός, η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με το περιβάλλον του νηπιαγωγείου και τη λειτουργία της τάξης μέσω της μεθόδου της συστηματικής παρατήρησης: 5 ECTS.

2. Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων I του 5ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία στο 5ο εξάμηνο. Σκοπός, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δραστηριοτήτων στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

3. Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο I, του 6ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία. Σκοπός, η εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων που βασίζονται στις θεωρητικές κατευθύνσεις που προσφέρονται στο πλαίσιο των μαθημάτων του Τμήματος στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

4. Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων II του 7ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία. Σκοπός, ο σχεδιασμός και η επικέντρωση σε ειδικότερους στόχους, η επιλογή κατάλληλων περιεχομένων για την υλοποίηση των στόχων λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο της τάξης στα νηπιαγωγεία που συμμετέχουν στο Δίκτυο Νηπιαγωγείων Πρακτικής Άσκησης: 5 ECTS.

5. Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο II, του 8ου εξαμήνου. Το μάθημα συνοδεύεται από εργαστηριακή διδασκαλία. Σκοπός, η εξοικείωση με διεργασίες αναστοχασμού σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία: 5 ECTS.

ii) Την επιτυχή συμμετοχή και εξέταση σε τρία (3) κατ' επιλογήν μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών, τα οποία έχουν συνδεθεί οργανικά με την Πρακτική Άσκηση (Κάθετη Πρακτική Άσκηση), συνολικού φόρτου 15 ECTS. Για τον σκοπό αυτό συγκροτείται κύκλος μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης, που προσφέρονται από το 3^ο έως και το 8^ο εξάμηνο. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αυτών των μαθημάτων πραγματοποιείται συνδυασμός θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής εφαρμογής (το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας ορίζεται από το διδάσκοντα του μαθήματος). Ειδικότερα,

- Κάθε μέλος ΔΕΠ και Ε.Ε.Π. του Τμήματος προσφέρει ένα κατ' επιλογήν μάθημα στον κύκλο μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης.

- Τα μαθήματα που συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης καθορίζονται σε ετήσια βάση με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος και αναγράφονται στον Οδηγό Σπουδών.
- Εισάγεται η εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης στα νηπιαγωγεία και αφορά την κάθετη Πρακτική Άσκηση του Τμήματος. Η εβδομάδα αυτή λαμβάνει χώρα προς το τέλος του εξαμήνου και κατά τη διάρκειά της οι φοιτητές/τριες των ετών 2^ο, 3^ο και 4^ο, παρατηρούν την οργάνωση και λειτουργία των τάξεων ή/και εφαρμόζουν διδακτικές ή άλλες δραστηριότητες (αναλόγως στο τι έχει οριστεί στο μάθημα ή τα μαθήματα του κύκλου Πρακτικής Άσκησης).
- Η παρακολούθηση των μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης, των συνδεδεμένων με αυτά εργαστηρίων και η εκπαιδευτική άσκηση κατά την εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης αποτελούν υποχρεωτικές δεσμεύσεις για τους συμμετέχοντες φοιτητές.

Ο αριθμός των προσφερόμενων ανά εξάμηνο και έτος σπουδών μαθημάτων παρουσιάζεται αναλυτικά στον Πίνακα 3. Συνολικά προσφέρονται 96 εξαμηνιαία μαθήματα σε όλα τα έτη σπουδών, εκ των οποίων 28 είναι υποχρεωτικά και 68 επιλογής.

Πίνακας 3
Προσφερόμενα μαθήματα στο προπτυχιακό επίπεδο

ΕΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Πρώτο	1 ^ο	4	5	9
	2 ^ο	4	8	12
Δεύτερο	3 ^ο	4	5	9
	4 ^ο	4	9	13
Τρίτο	5 ^ο	3	8	11
	6 ^ο	5	13	18
Τέταρτο	7 ^ο	2	12	14

	8 ^ο	1	8	9
	ΣΥΝΟΛΟ	27	68	95

Η τελευταία εκτεταμένης κλίμακας αναμόρφωση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ξεκίνησε το 2004 και ολοκληρώθηκε το 2008. Η αναμόρφωση είχε ως στόχο τη διαμόρφωση διακριτών κύκλων μαθημάτων, στους οποίους εντάχθηκε το μεγαλύτερο ποσοστό των προσφερόμενων μαθημάτων. Οι κύκλοι αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

- Διδακτική της Γλώσσας
- Διδακτική των Τεχνών
- Διδακτική των Θετικών Επιστημών
- Πληροφορική και Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών
- Βασικής Υποδομής

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 αναμορφώθηκε συνολικά η Πρακτική Άσκηση (βλ. σημείο ΣΤ), για να αναβαθμιστεί η επαγγελματική επάρκεια των αποφοίτων του Τμήματος.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας και της θεωρίας στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής και στην εκπαίδευση πτυχιούχων στα επιστημονικά αυτά πεδία σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών. Το Π.Μ.Σ οδηγεί στην απονομή (α) Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής, (β) Διδακτορικού Διπλώματος. Για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος ισχύουν οι πάγιες διαδικασίες που προβλέπονται στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Το **Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης** παρέχει τις εξής ειδικεύσεις:

A. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση

Η ειδίκευση αποσκοπεί στη μύηση των φοιτητών στη βασική έρευνα στους τομείς της εκπαίδευσης, της ιστορίας, της κοινωνιολογίας, της πολιτικής θεωρίας και των εκπαιδευτικών πρακτικών, σε συνάρτηση με τη διερεύνηση των εξελίξεων στη διεθνή βιβλιογραφία στους παραπάνω τομείς, καθώς και στην αποσαφήνιση των μεγάλων θεωρητικών προβλημάτων που αναδεικνύονται στις κοινωνικές επιστήμες και στη σχέση τους με την εκπαίδευση της εποχής μας. Η κατάρτιση των φοιτητών στους παραπάνω τομείς και η εμβάθυνση των γνώσεών τους θα τους επιτρέψει να αποκτήσουν αφενός μια γενική κουλτούρα σε ό,τι αφορά τη σχέση των κοινωνικών επιστημών με την εκπαίδευση και, αφετέρου, να αναπτύξουν δεξιότητες οι οποίες μπορούν να τύχουν εφαρμογής στο πεδίο της εκπαιδευτικής πράξης, τόσο με τη στενή όσο και με την ευρεία έννοια του όρου, με απώτερο στόχο τη διάχυση της γνώσης στην κοινωνία και την αντιμετώπιση προβλημάτων ή και τη βελτίωση των όρων της κοινωνικής συνεργασίας και της λειτουργίας των εκπαιδευτικών θεσμών επ' ωφελεία των πολιτών και της δημοκρατικής κοινωνίας. Ειδικότερα, σκοπός της κατεύθυνσης είναι η απόκτηση από τους φοιτητές της ικανότητας εξέτασης, αμφισβήτησης και αναστοχασμού σε ό,τι αφορά τον ρόλο των κοινωνικών επιστημών στην εκπαιδευτική θεωρία και πρακτική ώστε να συμμετέχουν ενεργά στην επανεξέταση, την αναθεμελίωση και τον επανορισμό των εκπαιδευτικών στόχων στο φως των κοινωνικών εξελίξεων και των αναγκών που προκύπτουν από τις ραγδαίες αλλαγές στον σύγχρονο κόσμο και των προβλημάτων με τα οποία θα έρθουν αντιμέτωποι στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

B. Ψυχολογία στην Εκπαίδευση - Ειδική Αγωγή (δεν λειτουργεί κατά τα α.έ. 2013-2015)

Γ. Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση

Η ειδίκευση διερευνά σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο τη γλώσσα, τις εικαστικές τέχνες, τη λογοτεχνία, τόσο ως κοινωνικο-πολιτισμικά φαινόμενα όσο

και ως *πρακτικές* άρρηκτα συνδεδεμένες με την *εκπαίδευση* και το *γραμματισμό*. Κάθε επιμέρους περιοχή μελετάται μέσα από το πρίσμα των σχετικών επιστημονικών κλάδων (ανθρωπολογία, αισθητική θεωρία, θεωρία και διδακτική της τέχνης, γλωσσολογία, θεωρία της λογοτεχνίας, σπουδές γραμματισμού), προς την κατεύθυνση μιας περισσότερο διεπιστημονικής και σφαιρικής τους εξέτασης. Επιδιώκεται η προσέγγιση των περιοχών γνώσης και πρακτικής με άξονες αφενός την εξέταση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε επιμέρους «κώδικα» και τη δυναμική του στη συγκρότηση του *νοήματος*, και, αφετέρου, τη μελέτη των γνωσιακών διαστάσεων κάθε περιοχής και την αναπλαισίωσή της στην εκπαίδευση.

Οι μεταπτυχιακές/μεταπτυχιακοί φοιτήτριες και φοιτητές της ειδίκευσης εκπονούν μεταπτυχιακές διπλωματικές εφαρμόζοντας τα παρεχόμενα θεωρητικά και ερευνητικά εργαλεία, με σκοπό την περαιτέρω εξέταση των κοινωνικο-πολιτισμικών εκφράσεων και περιεχομένων σε άμεση σύνδεση με ζητήματα που αφορούν τυπικές ή άτυπες εκπαιδευτικές πρακτικές.

Δ. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Διδακτικές διαδικασίες, Εκπαιδευτικά προγράμματα, αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση.

Η ειδίκευση παρέχει την ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/-ές να εξοικειωθούν με τα κύρια θεωρητικά ζητήματα των σύγχρονων διδακτικών των θετικών επιστημών, καθώς και με τις ποιοτικές και ποσοτικές ερευνητικές μεθόδους και στη συνέχεια να παρακολουθήσουν εξειδικευμένα σεμινάρια στην εκπαίδευση και διδακτική της Βιολογίας, της Φυσικής, των Μαθηματικών και των Τ.Ε.Π. Επιπλέον, οι φοιτήτριες/-ές παρακολουθούν μια σειρά σεμιναρίων από το ευρύτερο παιδαγωγικό πεδίο της Διδακτικής, όπως οι θεωρίες των Αναλυτικών Προγραμμάτων, η Μουσειολογία των Φυσικών Επιστημών, η Επιστημολογία, η Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Λογισμικών.

Στο Π.Μ. γίνονται δεκτοί για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πτυχιούχοι των Τμημάτων των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Πανεπιστημιακών Τμημάτων της αλλοδαπής και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ. Ε. Ι.

Χρονική διάρκεια σπουδών

Για την απονομή Μ.Δ.Ε απαιτείται η φοίτηση επί τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Η φοίτηση μπορεί να παραταθεί για 2 ακόμη εξάμηνα. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες εντάσσονται εξ αρχής σε μια ειδίκευση και ολοκληρώνουν τις υποχρεώσεις τους εφόσον παρακολουθήσουν και εξεταστούν επιτυχώς σε εννέα (9) τουλάχιστον μαθήματα και εφόσον περατώσουν επιτυχώς και την ερευνητική διπλωματική τους εργασία. Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε απαιτείται η συμπλήρωση τουλάχιστον 37 διδακτικών μονάδων (120 πιστωτικών μονάδων). Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν 3 διδακτικές μονάδες (10 πιστωτικές), ενώ η μεταπτυχιακή ερευνητική εργασία αντιστοιχεί σε 9 διδακτικές μονάδες (30 πιστωτικές). Για την απονομή Μ.Δ. απαιτείται η φοίτηση επί τέσσερα διδακτικά εξάμηνα. Η φοίτηση μπορεί να παραταθεί για δύο επιπλέον εξάμηνα. Όλα τα προσφερόμενα μαθήματα στο Π.Μ.Σ διαρκούν τρεις ώρες την εβδομάδα. Σε όσα μαθήματα κρίνεται αναγκαίο προβλέπεται επιπλέον δώρη φροντιστηριακή άσκηση.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

4.1. Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης του διδακτικού έργου

Στο Τμήμα πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά αξιολόγηση του διδακτικού έργου των μελών ΔΕΠ το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999. Έκτοτε, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αξιολογούνται με βάση ερωτηματολόγια που διανέμονται στους φοιτητές/τριες του Τμήματος, αφού έχει συμπληρωθεί το 75% των προβλεπόμενων, από το πρόγραμμα, διδακτικών ωρών των μαθημάτων. Τα τελευταία έτη η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων γίνεται ηλεκτρονικά.

Κατά την περίοδο 1998-2002, για την οποία υπάρχουν στοιχεία, το μέσο ποσοστό των αξιολογηθέντων μελών ΔΕΠ ανέρχεται σε 58%. Πρόσφατα, σε συνεργασία και με τη Διοίκηση και τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, αναβαθμίστηκαν τα εργαλεία και οι διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για την αποτίμηση του διδακτικού έργου.

Οι διαδικασίες αυτές εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009, και έκτοτε εφαρμόζονται κάθε διδακτικό εξάμηνο, με συμμετοχή όλων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

4.2. Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές

Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των ερωτηματολογίων αξιολόγησης για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 παρουσιάζονται στον Πίνακα 4. Στην πρώτη στήλη του Πίνακα παρατίθεται η ερώτηση με τον τρόπο που είναι διατυπωμένη στο ερωτηματολόγιο και στις δύο επόμενες στήλες η μέση τιμή (στην κλίμακα 1-5) και η τυπική απόκλιση, με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών/τριών.

Πίνακας 4

Αξιολόγηση διδακτικού έργου ΠΠΣ από τους/ις φοιτητές/τριες (ακαδημαϊκό έτος 2016-2017)

11/5/2018

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ - FilterEvaluationReport Evaluation

Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)
(Γενική εικόνα Τμήματος - Προπτυχιακά Μαθήματα)

Τμήμα: Προπτυχιακό
Τύπος Ερωτηματολογίου: Προπτυχιακό
Ακαδημαϊκό Έτος: 2016-2017

Α/Α Ερ.	Ερώτηση	Συνολο Απαντήσεων	Έγκυρες	Μ.Ο.	Τ.Α.
------------	---------	----------------------	---------	------	------

Παρακολούθηση Μαθημάτων

1	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τα μαθήματα γενικώς;	2734	2730	4.14	0.91
2	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;	2734	2718	4.19	1.08
3	Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;	2734	2714	4.05	0.95
4	Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη πορεία των σπουδών σας;	2734	2711	4.14	0.94
5	Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδαχθήκατε ή διδάσκετε σε άλλα μαθήματα;	2734	2689	3.37	1.05
6	Οι αθροιστές διδασκαλίας είναι κατάλληλοι;	2734	2704	2.88	1.06
7	Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας διευκολύνει στην παρακολούθηση.	2734	2711	3.20	1.11
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				3.71	1.13

Συγγράμματα, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

8	Καλύπτει το περιεχόμενο του συγγράμματος την όλη του μαθήματος;	2734	2141	3.90	0.86
9	Καλύπτει το περιεχόμενο των πανεπιστημιακών σημειώσεων την όλη του μαθήματος;	2734	2452	4.01	0.89
10	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων συγγράμμάτων;	2734	2322	3.88	0.84
11	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα του περιεχομένου των πανεπιστημιακών σημειώσεων;	2734	2476	3.93	0.84
12	Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή του πρόσθετου υποστηρικτικού υλικού (αν χρησιμοποιείται) στην κατανόηση του μαθήματος;	2734	2015	3.83	0.93
13	Έχετε έγκαιρα τα συγγράμματα στη διάθεσή σας για να τα μελετήσετε στη διάρκεια του εξαμήνου;	2734	2586	3.61	1.11
14	Χρησιμοποιείτε την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου ή του Τμήματός σας;	2734	2694	2.22	1.18
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				3.59	1.15

Διδασκαλία

15	Σας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;	2734	2678	4.24	0.84
16	Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;	2734	2685	4.20	0.90
17	Κάνετε ικανοποιητική την οργάνωση του περιεχομένου και τη συνοχή των παραδόσεων κατά την εξέλιξη των μαθημάτων;	2734	2680	4.10	0.93
18	Σας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο τρόπος διδασκαλίας;	2734	2686	3.85	1.08
19	Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριών;	2734	2628	4.00	0.92
20	Ενθάρκυνε ο διδάσκων του φοιτητές/τριες να διατυπώνουν απόψεις-ερωτήσεις;	2734	2665	4.26	0.86
21	Κάνετε ικανοποιητική την επικοινωνία του διδάσκοντα με τους φοιτητές/τριες;	2734	2645	4.15	0.92
22	Απαντούσε κατανοητά ο διδάσκων στις ερωτήσεις σας;	2734	2659	4.19	0.87
23	Ήταν συνειπής η προσέλευση του διδάσκοντα στις παραδόσεις;	2734	2669	4.34	0.84
24	Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές/τριες;	2734	2601	4.10	0.94
25	Ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του μαθήματος;	2734	2380	4.09	0.92
26	Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;	2734	2677	3.74	1.20
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				4.10	0.96

Βαθμός δυσκολίας του μαθήματος και μαθησιακά αποτελέσματα

27	1	1	1	1	1
28	1	1	1	1	1
29	1	1	1	1	1
30	1	1	1	1	1
31	1	1	1	1	1
32	1	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1
34	1	1	1	1	1
35	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1

Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Μ.Ο. = Μέσος όρος τιμών Έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Τ.Α. = Τυπική αποκλίση τιμών Έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Συγκρίνοντας τα στοιχεία του Πίνακα 4 με εκείνα των αντίστοιχων πινάκων της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης και των ετήσιων εκθέσεων παρατηρούμε ότι οι βαθμολογίες των φοιτητών που αναφέρονται στα ζητήματα της διδασκαλίας και της συνεργασίας με τα μέλη ΔΕΠ κινούνται σε ιδιαίτερος υψηλά επίπεδα

κατά την τελευταία εξαετία. Μάλιστα, για την ομάδα ερωτήσεων «Διδασκαλία» ο μέσος όρος είναι ιδιαίτερα υψηλός (>4).

Τα στοιχεία για την αποτίμηση του διδακτικού έργου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών παρουσιάζονται στον Πίνακα 5⁴.

⁴ Αντίγραφα των ερωτηματολογίων βρίσκονται στο Παράρτημα Ι.

Πίνακας 5

Αξιολόγηση διδακτικού έργου ΜΠΣ από τους/ις φοιτητές/τριες (ακαδημαϊκό έτος 2016-2017)

11/5/2018

ΜΟνάδα ΔΙΑσφάλισης Ποιότητας - FilterEvaluationReport Evaluation

Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ

Τμήμα:
Τόπος Ερωτηματολογίου:
Ακαδημαϊκό Έτος:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)
(Γενική εικόνα Τμήματος - Μεταπτυχιακά Μαθήματα)

Μεταπτυχιακό
2016-2017

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

A/A Ερ.	Ερώτηση	Συνολο Απαντήσεων	Έγκυρες	Μ.Ο.	Τ.Α.
------------	---------	----------------------	---------	------	------

Α. Το Μάθημα:

1	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς.	70	70	4.71	0.51
2	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος.	70	70	4.73	0.48
3	Οι διδασκ./παραουσιαστές της θεματολογίας του μαθήματος ήταν καλά οργανωμένες.	70	70	4.70	0.50
4	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος.	70	70	4.54	0.71
5	Η προτεινόμενη βιβλιογραφία σας δημιουργεί το ενδιαφέρον για περαιτέρω έρευνα.	70	70	4.37	0.68
6	Πόσο εύκολα διατίθεται ήταν η βιβλιογραφία του μαθήματος στην Τμηματική/Κεντρική Βιβλιοθήκη.	70	58	3.55	0.99
7	Πόσο δύσκολο θεωρείτε ότι ήταν το μάθημα σε σχέση με το επίπεδο γνώσεων/δεξιοτήτων που διαθέτετε.	70	68	2.59	1.18
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				4.19	1.07

Β. Η αξιολόγησή σας με γραπτές/προφορικές εργασίες:

8	Τα κριτήρια βαθμολόγησης/αξιολόγησης της επίδοσής σας ήταν σαφή.	70	68	4.60	0.57
9	Τα θέματα της/των εργασιών/ών σας ανατέθηκαν εγκαίρως.	70	69	4.52	0.75
10	Έχετε στη διάθεσή σας το απαραίτητο ερευνητικό υλικό (έντυπο/ηλεκτρονικό) στη βιβλιοθήκη.	70	64	3.88	1.08
11	Υπάρχει καθόδηγηση από τον/τη διδάσκοντα/ουσα.	70	70	4.46	0.77
12	Η/Οι συγκεκριμένη/ές εργασία/ές σας βοηθά/ούν να κατανοήσετε τη θεματολογία του μαθήματος.	70	70	4.60	0.71
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				4.42	0.83

Γ. Εργαστήριο:

13	Πόσο συναφείς ήταν οι εργαστηριακές ασκήσεις με το θεωρητικό μέρος του μαθήματος.	70	9	4.89	0.31
14	Πόσο σαφείς θεωρείτε ότι ήταν οι στόχοι των εργαστηριακών ασκήσεων.	70	9	4.89	0.31
15	Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί.	70	9	4.78	0.42
16	Σε ποιο βαθμό κάλυπταν οι εργαστηριακές ασκήσεις όσα διδασκόνταν στη θεωρία του μαθήματος.	70	9	4.89	0.31
17	Σε ποιο βαθμό σας βοήθησαν να κατανοήσετε όσα μαθαίτε θεωρητικά.	70	10	4.90	0.30
18	Σε ποιο βαθμό σας βοήθησαν να αυξήσετε τις δεξιότητές σας σε σχέση με την ειδικότητά σας.	70	9	4.78	0.42
19	Πόσο πλήρης είναι ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείτε για την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων.	70	9	4.67	0.47
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				4.83	0.38

Δ. Ο/Η Διδάσκων/ουσα:

20	Οργάνωσε σωστά την παρουσίαση της διδασκίας/ύλης.	70	70	4.79	0.50
21	Κατόρθωσε να σας δημιουργήσει ενδιαφέρον για το αντικείμενο και τη θεματολογία του μαθήματος.	70	70	4.73	0.50
22	Σας ενημέρωσε επαρκώς για τα πιο πρόσφατα ερευνητικά πορίσματα σχετικά με το μάθημα.	70	70	4.51	0.73
23	Ανέλυσε και παρουσίασε τη θεματολογία του μαθήματος με τρόπο κατανοητό.	70	68	4.76	0.52
24	Σας ενθάρρυνε να συμμετέχετε ενεργά κατά τη διάρκεια των διαλέξεων.	70	70	4.53	0.82
25	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (π.χ. παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διάθεση εργασιών).	70	69	4.86	0.35
26	Ήταν γενικά διαθέσιμος/η για συνεργασία μαζί σας.	70	67	4.72	0.57
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				4.70	0.60

Ε. Ως Μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια:

27	Συμμετείχα ενεργά στις διαλέξεις και στις συζητήσεις.	70	70	4.13	0.80
28	Παρέδωσα τις εργασίες/ασκήσεις εντός των προθεσμιών.	70	70	4.73	0.53
29	Μελετούσα συστηματικά την ύλη του μαθήματος.	70	69	4.12	0.83
30	Αφιέρωνα χρόνο για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος σε εβδομαδιαία βάση: Καθόλου (0-2 ώρες), Λίγο (2-4 ώρες), Αρκετά (4-6 ώρες), Πολύ (6-8 ώρες), Πάρα Πολύ (8+ ώρες).	70	65	3.42	1.08
31	Θυμάμαι πως αυξήθηκε το επίπεδο των γνώσεων μου με την παρακολούθηση του μαθήματος.	70	70	4.39	0.80
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων				4.17	0.94

Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Μ.Ο. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Τ.Α. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Όπως προκύπτει από τα δεδομένα του Πίνακα 5, οι μέσες τιμές στις ερωτήσεις που αφορούν στην αποτίμηση παραμέτρων της λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, είναι υψηλότερες από εκείνες του προπτυχιακού προγράμματος και υψηλότερες από αυτές του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017. Ειδικότερα ο μέσος όρος στην κατηγορία «Διδάσκων/ουσα» είναι 4,71 έναντι 4,43 του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Ο κατάλογος των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ παρατίθεται στον πίνακα 15 στο Παράρτημα II και αναλυτικότερα στο Παράρτημα IV. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα, το δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ κατά το έτος 2016 είναι ελαφρώς αυξημένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος αναφοράς.

Αισθητά μειωμένες είναι οι συμμετοχές σε συνέδρια, σε σχέση με προηγούμενα έτη αναφοράς. Το γεγονός αυτό ενδεχομένως οφείλεται στην σημαντική μείωση της χρηματοδότησης της συμμετοχής σε συνέδρια διεθνή, αλλά και του εξωτερικού.

Το 2016 ο αριθμός των ετεροαναφορών είναι βελτιωμένος έναντι προηγούμενων ετών (833 ετεροαναφορές το 2016 έναντι 780 το 2015-στοιχεία του Πίνακα 16 του Παραρτήματος II).

Από τους λοιπούς δείκτες των πινάκων 16 και 17 του Παραρτήματος II συνάγεται ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, με διαρκώς αυξανόμενους ρυθμούς, συνεχίζουν να συμμετέχουν σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών, σε επιτροπές συνεδρίων, σε ελληνικά και διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα και προσκαλούνται για διαλέξεις από ένα ευρύ φάσμα φορέων.

6. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Όπως αναφέρεται και στην τετραετή έκθεση αξιολόγησης, πέραν των χώρων διδασκαλίας, το Τμήμα διαθέτει πέντε κτήρια στα οποία στεγάζονται οι λοιπές υπηρεσίες και τα γραφεία των μελών ΔΕΠ. Τα κτήρια αυτά βρίσκονται στη δυτική πλευρά της Πανεπιστημιούπολης και, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι τα πρώτα κτήρια που κατασκευάστηκαν στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Πέραν συνεπώς της παλαιότητας των κτηρίων, ένα βασικό πρόβλημα είναι και η διασπορά των εργαστηρίων, μονάδων, υπηρεσιών και αιθουσών διδασκαλίας του Τμήματος, που καθιστούν δυσχερή την άσκηση του διδακτικού και ερευνητικού έργου. Εδώ και περίπου μια δεκαετία εκκρεμεί η κατασκευή νέου κτηρίου που θα στεγάσει όλους τους χώρους του Τμήματος, κάτι το οποίο αναμένεται να συμβάλει στην επίλυση των προβλημάτων που αναφέρθηκαν. Σημειώνεται ότι προ τετραετίας επισκευάστηκε το ένα από τα βασικά αμφιθέατρα του Τμήματος (Α/Ε),

Επίσης παραχωρήθηκε μια αίθουσα διδασκαλίας, με κοινή χρήση με άλλα Τμήματα, στο χώρο του ραδιοφωνικού σταθμού του πανεπιστημίου.

Τέλος, παρεμβάσεις μικρότερης κλίμακας έγιναν και σε άλλες υποδομές του Τμήματος, όπως αυτών που σχετίζονται με τη στέγαση του εργαστηρίου Η/Υ.

Ο βαθμός διεύθυνσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες του Τμήματος είναι σημαντικός. Συγκεκριμένα:

- Το Υπολογιστικό Κέντρο λειτουργεί όλες τις ημέρες της εβδομάδας επί δωδεκάωρο, καλύπτοντας τις ανάγκες διδασκαλίας, αλλά και τις ανάγκες άσκησης των φοιτητριών/ών. Συγκεκριμένα, το Κέντρο εξυπηρετεί σε ετήσια βάση τις ανάγκες οκτώ (8) προπτυχιακών μαθημάτων και τριών (3) εξάωρων μεταπτυχιακών σε κάθε κύκλο του ΜΠΣ, ενώ περιστασιακά καλύπτει και τις ανάγκες άλλων προπτυχιακών μαθημάτων. Από το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (2015-2016) το Εργαστήριο

μεταφέρθηκε σε νέο σύγχρονων προδιαγραφών χώρο, στα πρώην κτήρια του Τμήματος Φαρμακευτικής. Το εργαστήριο Διδακτικής Θετικών Επιστημών υποστηρίζει επίσης διδασκαλία με τη χρήση ΤΠΕ και διαθέτει κατάλληλη υποδομή.

- Προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν προσωπικό λογαριασμό e-mail, που τους χορηγείται αμέσως μετά την εγγραφή τους.
- Σε όλους τους χώρους του Τμήματος υπάρχει ενσύρματη σύνδεση με το Δίκτυο Υψηλών Ταχυτήτων του Πανεπιστημίου και σε αρκετούς χώρους προσφέρεται και ασύρματη σύνδεση.
- Το Τμήμα διαθέτει ιστότοπο (www.ecedu.upatras.gr) που καλύπτει πλήρως τόσο τις ανάγκες φοιτητριών/ών και διδασκόντων, όσο και τις ανάγκες άλλων ενδιαφερομένων (π.χ. εκπαιδευτικών, υποψήφιων για φοίτηση). Στον ιστότοπο είναι δυνατόν να ανευρεθούν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του Τμήματος, τα βιογραφικά στοιχεία των μελών ΔΕΠ, το προπτυχιακό και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, καθώς και άλλες πληροφορίες για τις δραστηριότητες του Τμήματος. Σημειώνεται, ότι όλες οι ανακοινώσεις και οι προκηρύξεις του Τμήματος αναρτώνται στον ιστότοπο.
- Σχεδόν όλα τα μαθήματα του Τμήματος βρίσκονται και στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου (eclass.upatras.gr).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο εξοπλισμός όλων των Εργαστηρίων κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα, ωστόσο σημαντικά είναι τα προβλήματα που υπάρχουν στα εργαστήρια των οποίων ο εξοπλισμός απαξιώνεται λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας: στις περιπτώσεις αυτές η αντικατάσταση και ανανέωση του εξοπλισμού δεν είναι εύκολη καθώς απαιτούνται πόροι, ανθρώπινοι και υλικοί, που δεν διατίθενται προς το Τμήμα. Γενικότερα, οι χρηματοδοτήσεις προς τα Εργαστήρια του Τμήματος είναι εξαιρετικά περιορισμένες, γεγονός που οδηγεί τα μέλη ΔΕΠ που έχουν την ευθύνη λειτουργίας τους να αναζητούν επικουρικές και πρόσθετες, αλλά συνήθως πρόσκαιρες, πηγές χρηματοδότησης, προκειμένου ουσιαστικά να καλύπτουν τις ανάγκες για εκπαίδευση των φοιτητριών/ών.

7. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Πέραν των διδακτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων των μελών του Τμήματος, καταγράφεται και ένας σημαντικός αριθμός δραστηριοτήτων με αναφορά στην εκπαιδευτική κοινότητα, αλλά και στο κοινωνικό σύνολο γενικότερα, όπως:

- Διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων.
- Διαλέξεις και ομιλίες για το ευρύ κοινό, δημοσίευση άρθρων και παρουσιάσεις βιβλίων στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο.
- Εμπειρογνωμοσύνη προς διάφορους φορείς (Υπουργεία, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, κοινωνικοί εταίροι, τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες).
- Σταθερή συνεργασία με οργανώσεις εκπαιδευτικών, όπως για παράδειγμα με την Ελληνική Επιτροπή της Παγκόσμιας Οργάνωσης Προσχολικής Αγωγής (OMEP).

Σημειώνουμε, επίσης, ότι κάθε Ιούνιο τα τελευταία επτά έτη το Τμήμα διοργανώνει το «Παιδικό Φεστιβάλ» με ενεργό συμμετοχή μεγάλου αριθμού φοιτητριών/ών, γονέων και εκπαιδευτικών. Το «Παιδικό Φεστιβάλ» απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, διεξάγεται κάθε χρόνο επί μια εβδομάδα και συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των τοπικών μέσων ενημέρωσης.

Επίσης, από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 ξεκίνησε με πρωτοβουλία του Τμήματος η διοργάνωση προγράμματος επιμόρφωσης που απευθύνεται στις περίπου 120 νηπιαγωγούς της ευρύτερης περιοχής των Πατρών, οι οποίες συμμετέχουν στο Δίκτυο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος και υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση των φοιτητριών/ών.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Όπως αναφέρθηκε και στην Εισαγωγή, το Τμήμα υπέβαλε την Έκθεση Αξιολόγησης για την περίοδο 2005-2009 στην ΑΔΙΠ τον Ιούλιο του 2010. Η Έκθεση έγινε αποδεκτή από την ΑΔΙΠ χωρίς παρατηρήσεις και έκτοτε **αναμένεται** η ενεργοποίηση από την ΑΔΙΠ της διαδικασίας εξωτερικής αξιολόγησης. Κατά την περίοδο αυτή υπεβλήθησαν προς την ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος οι οκτώ ετήσιες απογραφικές εκθέσεις (2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 και η ανά χείρας έκθεση). Από τη σύγκριση των στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτές τις τρεις εκθέσεις προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα αναφορικά με την εξέλιξη του Τμήματος:

Ένα από τα βασικά προβλήματα του Τμήματος παραμένει η αναλογία [διδάσκοντες/φοιτητές]. Όπως αναφερόταν στην τετραετή έκθεση αξιολόγησης (2010) «η τιμή του δείκτη [διδάσκοντες/φοιτητές], κινείται σε ιδιαίτερος προβληματικά επίπεδα, συγκρινόμενη τόσο με τον εθνικό, όσο και με τους διεθνείς μέσους όρους. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν συνυπολογιστούν οι συμβασιούχοι διδάσκοντες για το προπτυχιακό επίπεδο σπουδών, η τιμή αυτού του δείκτη διαμορφώνεται στο 1: 28,5. Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με σχετικά στοιχεία του ΟΟΣΑ⁵, η παραπάνω αναλογία για την Ελλάδα είναι 1:26,3, για τις χώρες του ΟΟΣΑ 1:15,3 και για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU19) 1:16,0. Επομένως, χωρίς να συνυπολογιστεί η επιπλέον απασχόληση των μελών ΔΕΠ στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, διαμορφώνεται μια αναλογία διδασκόντων/φοιτητών κατά 86,3% υψηλότερη εκείνης του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ, κατά 78,1% υψηλότερη του EU19, αλλά και 8,3% υψηλότερη του εθνικού μέσου όρου.».

Με βάση τα στοιχεία της παρούσας έκθεσης η τιμή του δείκτη για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 (διδάσκοντες 28 και φοιτητές 1.000), είναι **1:31,88** που είναι βελτιωμένος σε σχέση με το έτος 2015-2016 (**1: 35,71**), υπολείπεται όμως σημαντικά σε σχέση με το έτος 2010.

⁵ OECD (2009). *Education at a Glance 2009: OECD indicators*. OECD: Paris.

Παρά το δυσχερές περιβάλλον για τη διεξαγωγή του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αξιολογούνται ιδιαίτερος θετικά από τους φοιτητές/τριες, αφού οι μέσοι όροι των ερωτήσεων για το διδακτικό έργο έχουν σταθεροποιηθεί σε πολύ υψηλά επίπεδα καθόλη τη διάρκεια της τελευταίας επταετίας. Παράλληλα, η ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ, αλλά και απήχησή της παραμένουν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα.

Οι υποδομές συνιστούν το βασικότερο χρόνιο πρόβλημα του Τμήματος, καθώς οι αίθουσες διδασκαλίας δεν επαρκούν, ενώ τόσο οι χώροι διδασκαλίας και εργαστηριακής άσκησης, όσο και οι λοιπές υποδομές του Τμήματος παρουσιάζουν διαρκώς προβλήματα λόγω παλαιότητας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μέρος του μειούμενου προϋπολογισμού του Τμήματος να διατίθεται για θεραπεία επειγόντων προβλημάτων προκειμένου οι υποδομές να διατηρούνται σε στοιχειωδώς λειτουργική κατάσταση. Όπως αναφέρθηκε, στο τέλος του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους κατέστη εφικτή η μεταστέγαση του Υπολογιστικού Κέντρου, όπου διεξάγεται η εργαστηριακή άσκηση των φοιτητών/τριών. Επίσης, πριν δύο χρόνια διατέθηκαν στο Τμήμα χώροι για διδασκαλία και εργαστηριακή άσκηση στο χώρο των Προκατασκευασμένων (πρώην κτήρια Τμήματος Φαρμακευτικής).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Τμήμα: _____ Μάθημα: _____

Ακαδημαϊκό έτος: _____ Διδάσκων: _____

Έτος φοίτησης: Α Β Γ Δ Ε ΣΤ Επί πτυχία

Παρακολούθηση Μαθημάτων

	Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΕΛΑ
1) Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις των μαθημάτων γενικά;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2) Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3) Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4) Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη κορεία των σπουδών σας;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5) Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδασθήκατε ή διδάσκεστε σε άλλα μαθήματα;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6) Οι αιθουσές διδασκαλίας είναι κατάλληλες;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7) Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας διευκολύνει την παρακολούθηση;	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Συγγράμματα, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

	Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΕΛΑ
8) Καλύπτει το περιεχόμενο του συγγράμματος την όλη του μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9) Καλύπτει το περιεχόμενο των πανεπιστημιακών σημειώσεων την όλη του μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10) Πόσο καλή θεωρείτε την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων συγγράμμάτων;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11) Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα των πανεπιστημιακών σημειώσεων;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12) Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα του πρόσθετου υποστηρικτικού υλικού (αν χρησιμοποιείται);	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13) Έχετε έγκαιρα τα συγγράμματα στη διάθεσή σας για να μελετήσετε στη διάρκεια του εξαμήνου;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14) Χρησιμοποιείτε την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου ή του Τμήματός σας;	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Διδασκαλία

	Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΕΛΑ
15) Έας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16) Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17) Κρίνετε ικανοποιητική την οργάνωση και τη συνοχή των παραδόσεων;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18) Έας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο τρόπος διδασκαλίας;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19) Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20) Ενθάρρυνε ο διδάσκων τους φοιτητές να διατυπώνουν απόψεις - ερωτήσεις;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
21) Κρίνετε ικανοποιητική την επικοινωνία του διδάσκοντα με τους φοιτητές;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
22) Ακιστούσε κατανοητά ο διδάσκων στις ερωτήσεις σας;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
23) Ήταν συνεπής η προέλευση του διδάσκοντα στις παραδόσεις;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24) Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25) Ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του διδάσκοντα;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26) Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Οδηγίες ορθής συμπλήρωσης ερωτηματολογίου:
ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ. ΤΑ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΜΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΑ.

- Σημειώστε την απάντηση που απαντάτε με ένα Χ εντός του αντίστοιχου κελιού.
- Επιτρέπεται μόνο μία απάντηση σε κάθε ερώτηση.
- Για την συμπλήρωση του κωδικού που δίνει ο διδάσκοντας συμπληρώστε κάθε αριθμό εντός ενός κελιού.
- Συμπληρώνετε την απαντητική φόρμα με μολύβι ή ακούρο μπλε στυλό. Μην χρησιμοποιείτε κόκκινα στυλό, μαλβίδια, πένες.

B 6 8 2 3 1 2 0 3 0 3 3 7

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: _____ Υποχρεωτική Παρακολούθηση: _____

Ακαδ. Έτος: _____ Μάθημα: _____ Διδάσκων: _____

Α. Το Μάθημα:		Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΣ-ΔΑ
1.	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;						
2.	Η όλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;						
3.	Οι διαλέξεις/παρουσιάσεις της θεματολογίας του μαθήματος ήταν καλά οργανωμένες;						
4.	Το εκπαδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;						
5.	Η προτεινόμενη βιβλιογραφία σας δημούργησε το ενδιαφέρον για περαιτέρω έρευνα;						
6.	Πόσο εύκολα διαθέσιμη ήταν η βιβλιογραφία του μαθήματος στην Τμηματική/Κεντρική βιβλιοθήκη;						
7.	Πόσο δύσκολο θεωρείτε ότι ήταν το μάθημα σε σχέση με το επίπεδο γνώσεων/δεξιοτήτων που διαθέτετε;						
8.	Τα κριτήρια βαθμολόγησης/αξιολόγησης της επίδοσής σας ήταν σαφή;						

Β. Η αξιολόγησή σας με γραπτές/προφορικές εργασίες		Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΣ-ΔΑ
9.	Το/α θέμα/τα της/των εργασιών/ών σας ανστέθηκε/αν εγκαίρως;						
10.	Έχετε στη διάθεσή σας το απαραίτητο ερευνητικό υλικό (έντυπο/ηλεκτρονικό) στη βιβλιοθήκη;						
11.	Υπάρχει καθυστέρηση από τον/τη διδάσκοντα/ουσα;						
12.	Η/Οι συγκεκριμένη/ες εργασία/ες σας βοήθη/όν να κατανοήσετε τη θεματολογία του μαθήματος;						

Γ. Εργαστήριο:		Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΣ-ΔΑ
13.	Πόσο συναφείς ήταν οι εργαστηριακές ασκήσεις με το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;						
14.	Πόσο σαφείς θεωρείτε ότι ήταν οι στόχοι των εργαστηριακών ασκήσεων;						
15.	Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι εκπαιχθήσαν οι στόχοι που είχαν τεθεί;						
16.	Σε ποιο βαθμό κάλυπταν οι εργαστηριακές ασκήσεις όσα διδασθήκατε στη θεωρία του μαθήματος;						
17.	Σε ποιο βαθμό σας βοήθησαν να κατανοήσετε όσα μάθατε θεωρητικά;						
18.	Σε ποιο βαθμό σας βοήθησαν να αυξήσετε τις δεξιότητές σας σε σχέση με την ειδίκευσή σας;						
19.	Πόσο πλήρης είναι ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείτε για την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων;						

Δ. Ο/Η Διδάσκων/ουσα:		Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΣ-ΔΑ
20.	Οργάνωσε σωστά την παρουσίαση της διδασκίας ύλης;						
21.	Κατόρθωσε να σας δημιουργήσει ενδιαφέρον για το αντικείμενο και τη θεματολογία του μαθήματος;						
22.	Σας ενημέρωσε επαρκώς για τα πιο πρόσφατα ερευνητικά πορίσματα σχετικά με το μάθημα;						
23.	Ανέλυσε και παρουσίασε τη θεματολογία του μαθήματος με τρόπο κατανοητό;						
24.	Σας ενθάρρυνε να συμμετέχετε ενεργά κατά τη διάρκεια των διαλέξεων;						
25.	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (π.χ. παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διάρθωση εργασιών);						
26.	Ήταν γενικά διαθέσιμος/η για συνεργασία μαζί σας;						

Ε. Ως Μεταπτυχιακό/ή φοιτητής/τρια:		Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)	Πάρα Πολύ (5)	ΔΣ-ΔΑ
27.	Συμμετείχα ενεργά στις διαλέξεις και στις συζητήσεις;						
28.	Παρέδωσα τις εργασίες/ασκήσεις εντός των προθεσμιών;						
29.	Μελετούσα συστηματικά την ύλη του μαθήματος;						
30.	Αφιέρωνα χρόνο για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος σε εβδομαδιαία βάση: Καθόλου (0-2 ώρες), Λίγο (2-4 ώρες), Αρκετά (4-6 ώρες), Πολύ (6-8 ώρες), Πάρα Πολύ (8+ ώρες)						
31.	Θεωρώ πως βελτιώθηκε το επίπεδο των γνώσεών μου με την παρακολούθηση του μαθήματος;						

8 682312 030221

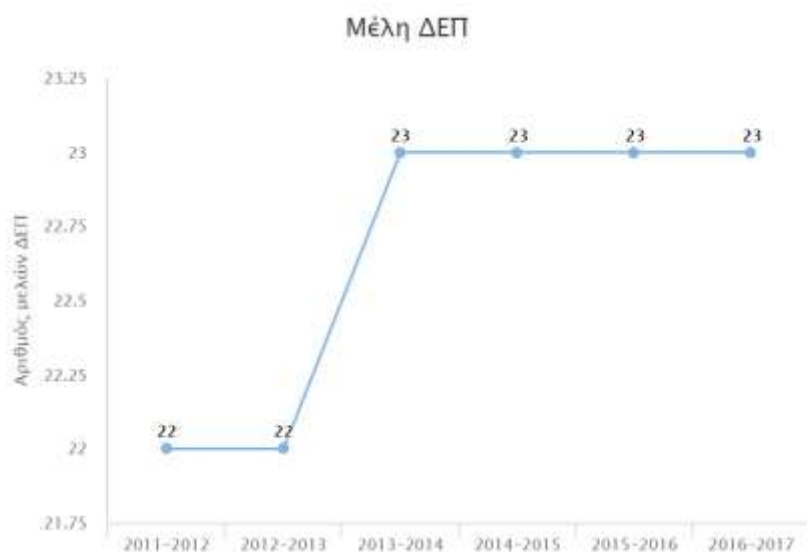
Παράρτημα II

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2016-2017		2015-2016		2014-2015		2013-2014		2012-2013		2011-2012	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	8	1	6	1	5	1	5	1	5	1	4	2
	Από Εξέλιξη	2		1						1		3	1
	Νέες Προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις									1			
	Παραιτήσεις												
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	3	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2
	Από Εξέλιξη	1		1						1		1	
	Νέες Προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	6	3	6	4	6	4	5	4	2	4	2
	Από Εξέλιξη						1		3	1		3	1
	Νέες Προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Λέκτορες	Σύνολο		1		1		1		2		4	1	3
	Νέες Προσλήψεις								1		1		
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο		4		4		4		2		2		2
Διδάσκοντες επί συμβάσει	Σύνολο	2	5	1	2	1		1		1	4	1	2
Τεχνικό Προσωπικό Εργαστηρίων	Σύνολο	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Διοικητικό Προσωπικό	Σύνολο	1	3	1	3	1	3		5		5		5
Επιστημονικοί Συνεργάτες	Σύνολο												

* (Διδάσκοντες επί συμβάσει): Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Προπτυχιακοί	1084	1000	1048	861	883	946
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	45	89	57	74	47	76
Διδακτορικοί	57	63	60	55	44	53

Σημείωση: Δίνεται η δυνατότητα απόκρυψης κάποιας κατηγορίας από την γραφική παράσταση, επιλέγοντας τον τίτλο της. Επανεμφανίζεται με τον ίδιο τρόπο.

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχόμενων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Εισαγωγικές Εξετάσεις	158	176	197	162	204	197
Μετεγγραφές (εισορές προς το Τμήμα)	55	47	73	28		
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)	31	19	63	22	2	3
Κατατακτήριες εξετάσεις (πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	1		1		19	28
Άλλες Κατηγορίες	16	10	16	13	15	12
Σύνολο	199	214	224	181	236	234
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)						

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Κατηγορία ΠΜΣ: ΠΜΣ Τμήματος

Τίτλος ΠΜΣ: **Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία**

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 24

Κατάσταση Μεταπτυχιακού: **Ενεργό**

	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)		324		256		192
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος		74		56		60
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων		250		200		132
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων		42		37		45
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων		46		41		45
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	44	8	17	26	25	12
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)						

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	12	14	9	9	8	0
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	6	6	4	1	4	
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	6	8	5	8	4	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων						
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	8	11	9	9	8	
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	1	8	4	4	7	6
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων (πχ. 4.50)	7.50	5.75	7.00	5.00	4.60	6.50

Επεξήγηση: Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

Σημείωση: Δίνεται η δυνατότητα απόκρυψης κάποιας κατηγορίας από την γραφική παράσταση, επιλέγοντας τον τίτλο της. Επανεμφανίζεται με τον ίδιο τρόπο.

Εξέλιξη του αριθμού των εγγραφέντων υποψηφίων και των αποφοίτων Διδακτόρων

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)								Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων) (π.χ. 8.75)
		5.0-5.9		6.0-6.9		7.0-8.4		8.5-10.0		
		Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	
2011-2012	144	1	0.69%	38	26.39%	101	70.14%	4	2.78%	7.32
2012-2013	172	3	1.74%	48	27.91%	116	67.44%	5	2.91%	7.33
2013-2014	170	1	0.59%	49	28.82%	107	62.94%	13	7.65%	7.00
2014-2015	169	3	1.78%	55	32.54%	100	59.17%	11	6.51%	7.31
2015-2016	181	1	0.55%	63	34.81%	115	63.54%	2	1.1%	7.27
2016-2017	210	2	0.95%	74	35.24%	127	60.48%	7	3.33%	7.24
Σύνολο	1046	11		327		666		42		

Επεξήγηση: Κάθε στήλη περιέχει τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων

Μέσος όρος βαθμολογίας

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

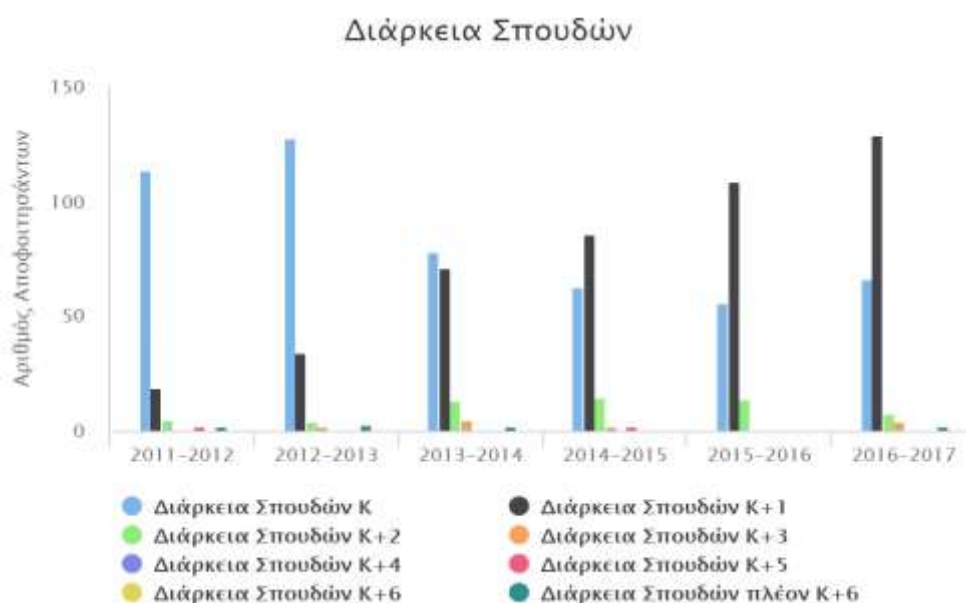
Έτος	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)									Σύνολο
	Διάρκεια Σπουδών Κ (Κανονική) σε έτη [1]	Διάρκεια Σπουδών Κ+1	Διάρκεια Σπουδών Κ+2	Διάρκεια Σπουδών Κ+3	Διάρκεια Σπουδών Κ+4	Διάρκεια Σπουδών Κ+5	Διάρκεια Σπουδών Κ+6	Διάρκεια Σπουδών πλέον Κ+6	Δεν έχουν αποφοιτήσει [2]	
2011-2012	114	19	5		1	2	1	2	203	347
2012-2013	128	34	4	2			1	3	133	305
2013-2014	78	71	13	5	1			2	303	473
2014-2015	63	86	15	2		2		1	253	422
2015-2016	56	109	14	1	1				278	459
2016-2017	66	129	8	4	1			2	442	652

1. Όπου Κ = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε Κ=4 έτη, Κ+1=5 έτη, Κ+2=6 έτη,..., Κ+6=10 έτη) π.χ 60= Αναγράφεται ο αριθμός των εγγεγραμμένων 4ετών φοιτητών του 2011-12, οι οποίοι αποφοίτησαν το ακαδ. έτος 2011-12 (Βάσει των εξεταστικών περιόδων που διενεργήθηκαν εντός του ακαδ. έτους (1.9.11-31.8.12) 15, 5, 4, κ.ο.κ= Αναγράφονται οι αντίστοιχοι αριθμοί των εγγεγραμμένων επί πτυχίω φοιτητών του 2011-12 (όπου 15=μόνο στο 1ο πτυχίο, 5= μόνο στο 2ο πτυχίο, 4= μόνο στο 3ο πτυχίο κλπ), οι οποίοι αποφοίτησαν το ακαδ. έτος 2011-12 (Βάσει των εξεταστικών περιόδων που διενεργήθηκαν εντός του ακαδ. έτους (1.9.11-31.8.12) συμπεριλαμβανομένης της επαναληπτικής εξεταστικής Σεπτεμβρίου 2011).

2. Αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των λοιπών εγγεγραμμένων φοιτητών, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποφοιτήσουν (εν δυνάμει πτυχιούχοι) το έτος αυτό και δεν αποφοίτησαν (π.χ αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε αυτοί που κατά το αναφερόμενο ακαδ. έτος είναι εγγεγραμμένοι στο 4ο έτος και πέρα από αυτό), π.χ 190= Αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων 4ετών και επί πτυχίω φοιτητών του ακαδ. έτους 2011-12 που δεν αποφοίτησαν το ακαδ. έτος 2011-12.

3. Σύνολο: Αναγράφεται το άθροισμα όλων των πτυχιούχων και των εν δυνάμει πτυχιούχων του έτους αυτού (δηλαδή, το άθροισμα όλων των στηλών Κ, Κ+1, Κ+2,...,Δεν έχουν αποφοιτήσει)

Σημείωση: Δίνεται η δυνατότητα απόκρυψης κάποιας κατηγορίας από την γραφική παράσταση, επιλέγοντας τον τίτλο της. Επανεμφανίζεται με τον ίδιο τρόπο.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2016 - 2017	2015 - 2016	2014 - 2015	2013 - 2014	2012 - 2013	2011 - 2012	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	16	12	25	12	10	4	79
		Άλλα	1						1
Επισκέπτες φοιτητές άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	4	6	3	1	4		18
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού			2	11	7	10	6	36
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	5		4	3	4	1	17
		Άλλα	2					1	3
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού			2	3	1		1	7
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών		2	6	1	3	1	13
		Άλλα		3					3
Σύνολο		28	27	52	25	31	14	177	

* Έτος: Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2016 - 2017	2015 - 2016	2014 - 2015	2013 - 2014	2012 - 2013	2011 - 2012	Σύνολο ο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικό	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	1					1	
		Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικό	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών		1				1	
		Άλλα	1						1
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού		2	8	7	11	8	36	
	Εξωτερικό	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	7		7	4	4	4	26
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού		1	2	1		1	5	
	Εξωτερικό	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	6		3	4	2	5	20
		Άλλα	3						3
Σύνολο		18	4	20	16	17	18	93	

* Έτος: Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 12.1. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος: **2016-2017**

A/A	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία Μαθήματος	Τύπος Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Εξάμηνο	Τυχόν Προαπαιτούμενα Μαθήματα	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού σπουδών
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ESC_115	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1502/	46
2	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	ESC_305	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1532/	42
3	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ESC_730	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1435/	103
4	Αναλυτικά Προγράμματα και Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο	ESC_625	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	6ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=11 https://eclass.upatras.gr/courses/PN1504/	91
5	Ανθρώπινα Δικαιώματα	ESC_225	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1413/	49

6	Ανθρωπολογία και Εκπαίδευση	ESC_230	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	60	Ναι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42230	87
7	Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής	ESC_425	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	40	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1484/	64
8	Βασικά Θέματα Βιολογίας Ανθρώπου	ESC_127	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	10	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1424/	33
9	Βασικές Έννοιες Οικολογίας	ESC_125	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	40	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1451/	65
10	Μαθησιακές Δυσκολίες και Αναπτυξιακή Δυσλεξία	ESC_780	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	70	Όχι		111
11	Διδακτική Εννοιών Βιολογίας Για Την Προσχολική Ηλικία	ESC_605	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	60	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1454/	87
12	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ	ESC_510	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	50	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1520/	74

	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ									
13	Διδακτική Εννοιών των Μαθηματικών για την Προσχολική Ηλικία	ESC_405	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1429/	59
14	Διδακτική της Γλώσσας Ι	ESC_505	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1419/	49
15	Διδακτική της Μουσικής Ι	ESC_140	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1522/	34
16	Διδακτική της Μουσικής ΙΙ	ESC_240	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1457/	43
17	Εικαστική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση	ESC_135	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	2ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/PN1439/	45
18	Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών	ESC_245	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1439/	53

19	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_635	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1528/	106
20	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ESC_835	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1494/	106
21	Ειδική Εκπαίδευση Ι	ESC_515	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Γενικών Γνώσεων	3	5ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1562/	79
22	ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	ESC_640	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1534/	94
23	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	ESC_210	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1476/	39
24	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ESC_275	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1475/	53

25	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	ESC_110	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	1ο	Όχι	http://http://eclass.upatras.gr/courses/PN1524/	30
26	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	ESC_145	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1407/	31
27	Εισαγωγή στις Φυσικές Επιστήμες και την Επιστημονική Καλλιέργεια Ι	ESC_255	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	4ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/PN1431/index.php	59
28	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΙΙ	ESC_330	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1408/	95
29	Εκπαιδευτική Ψυχολογία Ι	ESC_520	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1525/	50
30	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_637	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1452/	115
31	ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ESC_850	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	8ο	Όχι	http://http://eclass.upatras.gr/courses/PN1547/	118
32	ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ	ESC_840	5	Κατ' επιλογήν	Γενικών Γνώσεων	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1550/	117

	ΙΣΤΟΡΙΑΣ			από πίνακα Μαθημάτ ων	ν					
33	ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	ESC_705	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1448/	110
34	Ιστορία της Τέχνης Ι	ESC_155	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1522/	35
35	Ιστορία Τέχνης ΙΙ	ESC_260	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1527/	
36	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ESC_310	5	Υποχρεω τικό	Επιστ. Περιοχή ς	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1493/	62
37	Μουσειολογία Φυσικών Επιστημών	ESC_765	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1404/	81
38	Μουσικές Δραστηριότητες για	ESC_555	5	Κατ' επιλογήν	Επιστ. Περιοχή	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1440/	80

	το Νηπιαγωγείο Ι			από πίνακα Μαθημάτ ων	ς					
39	Μουσική Αγωγή Στην Προσχολική Εκπαίδευση	ESC_665	5	Υποχρεω τικό	Επιστ. Περιοχή ς	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1426/	88
40	Νεοελληνική Ιστορία	ESC_165	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Γενικών Γνώσεω ν	3	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1459/	36
41	Ο Γραπτός Λόγος στο Νηπιαγωγείο	ESC_347	5	Υποχρεω τικό	Επιστ. Περιοχή ς	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1471/	41
42	Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη Διδασκαλία και τη Μάθηση	ESC_770	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1479	112
43	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	ESC_767	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1479/	112
44	Παιδαγωγικά Ρεύματα για την Προσχολική Εκπαίδευση	ESC_870	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ	Επιστ. Περιοχή ς	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1491/	119

				ων						
45	Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με ΤΠΕ στην Πρώτη Σχολική Ηλικία	ESC_560	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1402/	83
46	Πολιτική Κοινωνιολογία	ESC_360	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Γενικών Γνώσεων	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ARCH239/	70
47	Πολιτισμική Ανθρωπολογία και Ζητήματα Εκπαίδευσης	ESC_170	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	2ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42170	48
48	Προσχολική Παιδαγωγική	ESC_270	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχές	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1485/	51
49	ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	ESC_877	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr//courses/PN1533	121
50	Στατιστική II	ESC_480	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχές	3	6ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42480	97

				ων						
51	Συγκρότηση και Ανάπτυξη της Λογικομαθηματικής Σκέψης	ESC_370	5	Προαιρετικό	Γενικών Γνώσεων	3	40	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/prosopiko.php?sm=22&teacher_id=48	71
52	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού	ESC_880	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής	3	80	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1436/	136
53	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	ESC_790	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής		60	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1458/	99
54	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ESC_670	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Γενικών Γνώσεων	3	50	Ναι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42670	85
55	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση	ESC_410	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	40	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1400/	60
56	ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ESC_615	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	60	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1449/	89
57	Φιλοσοφία της Παιδείας	ESC_485	5	Κατ' επιλογήν	Υποβάθρου	3	30	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1471/	57

				από πίνακα Μαθημάτ ων						
58	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ESC_636	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1570	96
59	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ESC_810	5	Υποχρεω τικό	Υποβάθ ρου	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1537/	115
60	ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟ ΓΙΑ	ESC_890	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1448/	110
61	Λογοτεχνία για παιδιά ΙΙ	ESC_610	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1517/	55
62	ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_900	5	Υποχρεω τικό	Επιστ. Περιοχή ς	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1508/	101
63	Η Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο	ESC_915	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ	Υποβάθ ρου	3	7ο	Όχι	http://http://eclass.upatras.gr/courses/PN1519/	108

				ων						
64	Εισαγωγή στην Επιστήμη του Ιστού	ESC_235	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1427/	44
65	Κινητικό και Θεατρικό Παιχνίδι	ESC_905	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1507/	67
66	Διδακτική της Γλώσσας II	ESC_627	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1488/	91
67	Σωματική και Θεατρική Έκφραση στην Προσχολική Ηλικία-Δραματοποίηση	ESC_910	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1509/	121
68	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ	ESC_540	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr//courses/PN1495/	77
69	ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ	ESC_745	5	Κατ' επιλογήν	Επιστ. Περιοχή	3	7ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42745	105

				από πίνακα Μαθημάτ ων	ς					
70	ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ESC_925	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Ανάπτυξ ης Δεξιότη των	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1PN1569/	98
71	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ	ESC_930	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1514/	99
72	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	ESC_130	5	Υποχρεω τικό	Υποβάθ ρου	3	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1555/	30
73	Εικαστικές Τέχνες στην Εκπαίδευση	ESC_167	5	Υποχρεω τικό	Ανάπτυξ ης Δεξιότη των	3	1ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/PN1439/	32
74	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_740	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	6ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1579/	94
75	Διαπολιτισμική Παιδαγωγική	ESC_220	5	Υποχρεω τικό	Επιστ. Περιοχή ς	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1549/	38

76	Σχεδιασμός Εικαστικών Δραστηριοτήτων	ESC_267	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Ανάπτυξ ης Δεξιότη των	3	4ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/PN1439/	71
77	Μέθοδοι Ερευνών	ESC_455	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	3ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42455	57
78	Πολυπολιτισμικότητ α και Σχεδιασμοί Μάθησης	ESC_420	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Ανάπτυξ ης Δεξιότη των	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1548/	68
79	Τα Δικαιώματα του Παιδιού	ESC_445	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Επιστ. Περιοχή ς	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1428/	72
80	Θέματα Κοινωνικής Γλωσσολογίας	ESC_650	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτ ων	Υποβάθ ρου	3	6ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42650	96
81	Λογοτεχνία για παιδιά Ι	ESC_517	5	Υποχρεω τικό	Υποβάθ ρου	3	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1516/	41
82	Ετερότητα και	ESC_590	5	Κατ'	Γενικών	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1556/	82

	Εκπαίδευση στην Ελληνική Διασπορά			επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Γνώσεων					
83	Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων II	ESC_950	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	7ο	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=11	101
84	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	ESC_830	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1557	104
85	Γνωστική Ανάπτυξη	ESC_415	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	4ο	Ναι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1565/	66
86	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_569	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	5ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1572/	79
87	Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_766	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1568/	109

				ων						
88	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ:ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ι	ESC_513	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	50	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=11	74
89	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι	ESC_211	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου	3	60	Όχι	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=11	90
90	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_629	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Επιστ. Περιοχή 5	3	60	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1477/	92
91	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ - ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ESC_675	5	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Υποβάθρου	3	60	Όχι		

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος: **2016-2017**

ΑΑ	Εξάμηνο	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διαδασκων & Συνεργάτες	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Χρήση Εκπαιδευτικών Μέσων	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Περιγραφή Επάρκειας Εκπαιδευτικών Μέσων	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους φοιτητές
1	2ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ESC_115	Αν. Καθ. Κουστουράκης Γεράσιμος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			140	100	95	28
2	2ο	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	ESC_305	Λέκτορας Σκοπελίτη Ειρήνη, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			226	149	93	33
3	7ο	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ESC_730	Αν. Καθ. Μουρίκη Αλεξάνδρα, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			67	63	63	30
4	6ο	Αναλυτικά Προγράμματα και Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο	ESC_625	Επ. Καθ. Καμπεζά Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			32	24	24	8
5	3ο	Ανθρώπινα Δικαιώματα	ESC_225	Αν. Καθ. Μπάλιας Ευστάθιος, Υπεύθυνος	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			285	235	233	

				Διδάσκων									
6	6ο	Ανθρωπολογία και Εκπαίδευση	ESC_230	Καθ. Σωτηρόπουλος Λεωνίδα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			246	208	199	54
7	4ο	Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής	ESC_425	Καθ. Υφαντή-Καλόφωνου Αμαλία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			127	107	107	22
8	1ο	Βασικά Θέματα Βιολογίας Ανθρώπου	ESC_127	Αν. Καθ. Εργαζάκη Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			214	136	124	42
9	4ο	Βασικές Έννοιες Οικολογίας	ESC_125	Αν. Καθ. Εργαζάκη Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			78	65	64	22
10	7ο	Μαθησιακές Δυσκολίες και Αναπτυξιακή Δυσλεξία	ESC_780	Λέκτορας Τσεσμελή Στυλιανή, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			56	49	49	
11	6ο	Διδακτική Εννοιών Βιολογίας Για Την Προσχολική Ηλικία	ESC_605	Αν. Καθ. Εργαζάκη Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			288	210	181	53
12	5ο	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_510	Καθ. Ραβάνης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			336	244	195	26
13	4ο	Διδακτική Εννοιών των Μαθηματικών για την Προσχολική Ηλικία	ESC_405	Καθ. Ζαχάρος Κώστας, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			268	214	205	57

14	3ο	Διδακτική της Γλώσσας I	ESC_505	Αν. Καθ. Κονδύλη Μαριάννα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			327	255	223	23
15	1ο	Διδακτική της Μουσικής I	ESC_140	Ε.Ε.Π. Παρπαρούση Γεωργία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			142	126	126	50
16	2ο	Διδακτική της Μουσικής II	ESC_240	Ε.Ε.Π. Παρπαρούση Γεωργία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			64	62	62	18
17	2ο	Εικαστική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση	ESC_135	Καθ. Βάος Αντώνιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			74	69	69	20
18	3ο	Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών	ESC_245	Καθ. Βάος Αντώνιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			37	35	35	21
19	7ο	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_635	Καθ. Ραβάνης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			14	13	13	10
20	7ο	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ESC_835	Καθ. Υφαντή-Καλόφωνου Αμαλία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			52	50	50	40
21	5ο	Ειδική Εκπαίδευση I	ESC_515	Λέκτορας Σκοπελίτη Ειρήνη, Υπεύθυνος	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			253	190	155	31

				Διδάσκων									
22	6ο	ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	ESC_640	Άλλο Ρήγα Ασημίνα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			72	59	55	19
23	2ο	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	ESC_210	Επ. Καθ. Γασπαράτου Ζαχαρούλα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			273	223	198	46
24	3ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ESC_275	Αν. Καθ. Κουστουράκης Γεράσιμος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			59	51	51	39
25	1ο	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	ESC_110	Λέκτορας Σκοπελίτη Ειρήνη, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			247	189	159	17
26	1ο	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	ESC_145	Επ. Καθ. Τσέλιος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			335	246	235	39
27	4ο	Εισαγωγή στις Φυσικές Επιστήμες και την Επιστημονική Καλλιέργεια Ι	ESC_255	Καθ. Κολιόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			248	215	214	60
28	6ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΙΙ	ESC_330	Καθ. Κολιόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			32	30	30	15
29	3ο	Εκπαιδευτική Ψυχολογία Ι	ESC_520	Επ. Καθ. Πούλου Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			404	268	213	29
30	8ο	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ	ESC_637	Καθ. Καραλής Αθανάσιος,	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			129	114	114	21

		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		Υπεύθυνος Διδάσκων									
31	8ο	ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ESC_850	Αν. Καθ. Κονδύλη Μαριάννα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			13	10	10	2
32	8ο	ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	ESC_840	Καθ. Κυπριανός Παντελής, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			57	47	47	9
33	7ο	ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	ESC_705	Καθ. Κυπριανός Παντελής, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			41	36	36	16
34	1ο	Ιστορία της Τέχνης Ι	ESC_155	Αν. Καθ. Μουρίκη Αλεξάνδρα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			235	198	195	
35	2ο	Ιστορία Τέχνης ΙΙ	ESC_260	Άλλο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΤΑ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			116	90	84	19
36	4ο	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ESC_310	Αν. Καθ. Κουστουράκης Γεράσιμος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			283	217	217	70
37	5ο	Μουσειολογία Φυσικών Επιστημών	ESC_765	Καθ. Κολιόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			64	55	53	12
38	5ο	Μουσικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο Ι	ESC_555	Ε.Ε.Π. Παρπαρούση Γεωργία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			45	41	41	27
39	6ο	Μουσική Αγωγή Στην Προσχολική Εκπαίδευση	ESC_665	Ε.Ε.Π. Παρπαρούση Γεωργία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο,	Ναι	Ναι			234	204	204	52

					2								
40	1ο	Νεοελληνική Ιστορία	ESC_165	Καθ. Κυπριανός Παντελής, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			118	74	68	12
41	2ο	Ο Γραπτός Λόγος στο Νηπιαγωγείο	ESC_347	Επ. Καθ. Στελλάκης Νεκτάριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			240	190	174	45
42	7ο	Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη Διδασκαλία και τη Μάθηση	ESC_770	Καθ. Κόμης Βασίλειος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			11	11	11	10
43	7ο	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	ESC_767	Επ. Καθ. Στελλάκης Νεκτάριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			59	52	52	39
44	8ο	Παιδαγωγικά Ρεύματα για την Προσχολική Εκπαίδευση	ESC_870	Επ. Καθ. Καμπεζά Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			15	13	13	4
45	5ο	Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με ΤΠΕ στην Πρώτη Σχολική Ηλικία	ESC_560	Καθ. Κόμης Βασίλειος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			35	34	34	27
46	4ο	Πολιτική Κοινωνιολογία	ESC_360	Αν. Καθ. Μπάλιας Ευστάθιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			73	51	50	19
47	2ο	Πολιτισμική Ανθρωπολογία και Ζητήματα Εκπαίδευσης	ESC_170	Καθ. Σωτηρόπουλος Λεωνίδας, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			76	73	73	14
48	3ο	Προσχολική Παιδαγωγική	ESC_270	Επ. Καθ. Καμπεζά Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β)	Ναι	Ναι			239	202	195	81

					Εργαστήριο, 2								
49	8ο	ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	ESC_877	Καθ. Ραβάνης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			22	19	19	9
50	6ο	Στατιστική ΙΙ	ESC_480	Συνταξιούχος Καθηγητής Κατσιλλής Ιωάννης, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			8	8	8	5
51	4ο	Συγκρότηση και Ανάπτυξη της Λογικομαθηματικής Σκέψης	ESC_370	Καθ. Ζαχάρος Κώστας, Υπεύθυνος Διδάσκων		Ναι	Όχι	Ναι		57	44	44	25
52	8ο	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού	ESC_880	Επ. Καθ. Τσέλιος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 2	Ναι	Ναι			10	10	10	5
53	6ο	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	ESC_790	Καθ. Καραλής Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			137	126	126	37
54	5ο	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ESC_670	Μεταδιδάκτορες/Διδακτική Εμπειρία Σισσαμπέρη Νίκη, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			65	62	62	48
55	4ο	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση	ESC_410	Καθ. Κόμης Βασίλειος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			285	241	238	58

56	6ο	ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ESC_615	Καθ. Κυπριανός Παντελής, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			275	221	212	57
57	3ο	Φιλοσοφία της Παιδείας	ESC_485	Επ. Καθ. Γασπαράτου Ζαχαρούλα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			153	113	113	26
58	6ο	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ESC_636	Επ. Καθ. Πούλου Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			6	4	4	4
59	8ο	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ESC_810	Καθ. Υφαντή-Καλόφωνου Αμαλία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			215	185	180	50
60	7ο	ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	ESC_890	Επ. Καθ. Στελλάκης Νεκτάριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			88	79	79	28
61	3ο	Λογοτεχνία για παιδιά ΙΙ	ESC_610	Αν. Καθ. Πολίτης Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			208	155	129	26
62	7ο	ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_900	Επ. Καθ. Ρήγα Βασιλική, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			216	185	176	15
63	7ο	Η Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο	ESC_915	Αν. Καθ. Πολίτης Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			40	37	37	33
64	2ο	Εισαγωγή στην Επιστήμη του Ιστού	ESC_235	Επ. Καθ. Τσέλιος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			54	36	33	15
65	4ο	Κινητικό και Θεατρικό Παιχνίδι	ESC_905	Επ. Καθ. Ρήγα Βασιλική, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο,	Ναι	Ναι			29	28	28	14

					2								
66	6ο	Διαδραματίζοντας τη Γλώσσα II	ESC_627	Επ. Καθ. Στελλάκης Νεκτάριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			11	10	10	8
67	8ο	Σωματική και Θεατρική Έκφραση στην Προσχολική Ηλικία-Δραματοποίηση	ESC_910	Επ. Καθ. Ρήγα Βασιλική, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			27	25	25	8
68	5ο	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ	ESC_540	Καθ. Υφαντή-Καλόφωνου Αμαλία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			114	102	102	25
69	7ο	ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ	ESC_745	Καθ. Σωτηρόπουλος Λεωνίδα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			18	14	14	10
70	6ο	ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ESC_925	Επ. Καθ. Πούλου Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			45	42	42	6
71	6ο	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ	ESC_930	Επ. Καθ. Γασπαράτου Ζαχαρούλα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			61	44	44	2
72	1ο	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	ESC_130	Καθ. Καραλής Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			243	207	207	49
73	1ο	Εικαστικές Τέχνες στην Εκπαίδευση	ESC_167	Καθ. Βάος Αντώνιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			244	201	201	39

74	6ο	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_740	Καθ. Ραβάνης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			5	4	4	2
75	2ο	Διαπολιτισμική Παιδαγωγική	ESC_220	Επ. Καθ. Αρβανίτη Ευγενία, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			274	163	161	57
76	4ο	Σχεδιασμός Εικαστικών Δραστηριοτήτων	ESC_267	Καθ. Βάος Αντώνιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			68	67	67	9
77	3ο	Μέθοδοι Ερευνών	ESC_455	Καθ. Σωτηρόπουλος Λεωνίδας, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			106	87	87	21
78	4ο	Πολυπολιτισμικότητα και Σχεδιασμοί Μάθησης	ESC_420	Επ. Καθ. Αρβανίτη Ευγενία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			30	23	23	8
79	4ο	Τα Δικαιώματα του Παιδιού	ESC_445	Αν. Καθ. Μπάλιας Ευστάθιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			121	99	99	28
80	6ο	Θέματα Κοινωνικής Γλωσσολογίας	ESC_650	Αν. Καθ. Κονδύλη Μαριάννα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			19	11	11	5
81	2ο	Λογοτεχνία για παιδιά Ι	ESC_517	Αν. Καθ. Πολίτης Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			323	239	192	53
82	5ο	Ετερότητα και Εκπαίδευση στην Ελληνική Διασπορά	ESC_590	Επ. Καθ. Αρβανίτη Ευγενία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			34	25	25	55

83	7ο	Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων II	ESC_950	α) Καθ. Ραβάνης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Ε.ΔΙ.Π. Ράϊκου Νατάσσα, Συνεργάτης	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			190	174	174	109
84	7ο	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	ESC_830	Επ. Καθ. Αρβανίτη Ευγενία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			11	9	9	7
85	4ο	Γνωστική Ανάπτυξη	ESC_415	Λέκτορας Σκοπελίτη Ειρήνη, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			89	66	61	17
86	5ο	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_569	Επ. Καθ. Καμπεζά Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			208	172	148	37
87	7ο	Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_766	Επ. Καθ. Πούλου Μαρία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			40	35	35	15
88	5ο	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ:ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ I	ESC_513	α) Επ. Καθ. Στελλάκης Νεκτάριος, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Ε.ΔΙ.Π. Φωτοπούλου Βασιλική, Συνεργάτης	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			222	205	205	315
89	6ο	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ I	ESC_211	α) Επ. Καθ. Στελλάκης Νεκτάριος, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Ε.ΔΙ.Π. Φωτοπούλου Βασιλική, Συνεργάτης	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			219	198	198	57
90	6ο	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_629	Καθ. Κόμης Βασίλειος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			15	15	15	4

91	6ο	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ESC_675	Άλλο Τζαβάρια Αγγλική, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			8	5	5	2
----	----	--	---------	--	--------------	-----	-----	--	--	---	---	---	---

Πίνακας 13.1. Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος: **2016-2017**

Τίτλος ΠΜΣ: **Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής**

A	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων & Συνεργάτες	Κατηγορία Μαθήματος	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε)	Ακαδημαϊκό Εξάμηνο	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους φοιτητές
1	Θέματα Επιστημολογίας	ES_425 09	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1553/		Επ. Καθ. Γασπαράτου Ζαχαρούλα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	16	16	16	16
2	Ειδικά Θέματα Διδακτικής της Βιολογίας	ES_425 11	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1571/		Αν. Καθ. Εργαζάκη Μαρία, Υπεύθυνος	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	10	10	10	10

					Διδάσκων	άτων							
3	Διδακτική της Φυσικής	ES_42512	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1445/		Καθ. Κολιόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	8	8	8	5	
4	Κοινωνιολογία της εκπαιδευτικής γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών	ES_42536	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1478/		Αν. Καθ. Κουστουράκης Γεράσιμος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	4	4	4	5	
5	Σωματική έκφραση, πολιτισμός και εκπαίδευση	ES_42523	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1554/		Επ. Καθ. Ρήγα Βασιλική, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	11	11	11	9	
6	Δια Βίου Μάθηση και Εκπαίδευση Ενηλίκων	ES_42502	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1453/		Καθ. Καραλής Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	18	18	18	17	

					ν							
7	Δημοκρατία και Εκπαίδευση	ES_42533	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42533		Αν. Καθ. Μπάλιας Ευστάθιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	6	6	6	
8	Γλωσσική Ανάλυση Σχολικών και Εκπαιδευτικών Κειμένων	ES_42514	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1546/		Αν. Καθ. Κονδύλη Μαριάννα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	7	7	7	7
9	Επιστήμη του ιστού και εκπαίδευση	ES_42550	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1581/		Επ. Καθ. Τσέλιος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων	Διαλέξεις	Χειμερινό	8	8	8	1

Πίνακας 13.2. Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος: 2016-2017

Τίτλος ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής

ΑΑ	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά	Ώρες εργαστηρίου ή άσκησης	Πιστ. Μονάδες ECTS	Πρόσθετη Βιβλιογραφία	Εξάμηνο	Τυχόν Προαπαιτούμενα Μαθήματα	Χρήση Εκπαιδευτικών Μέσων	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Περιγραφή Επάρκειας Εκπαιδευτικών
----	--------	-------------------	----------------------	----------------------------	--------------------	-----------------------	---------	-------------------------------	---------------------------	------------------------------	-----------------------------------

			εβδομάδα								Μέσων
1	Θέματα Επιστημολογίας	ES_42509	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
2	Ειδικά Θέματα Διδακτικής της Βιολογίας	ES_42511	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
3	Διδακτική της Φυσικής	ES_42512	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
4	Κοινωνιολογία της εκπαιδευτικής γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών	ES_42536	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
5	Σωματική έκφραση, πολιτισμός και εκπαίδευση	ES_42523	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
6	Δια Βίου Μάθηση και Εκπαίδευση Ενηλίκων	ES_42502	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
7	Δημοκρατία και Εκπαίδευση	ES_42533	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
8	Γλωσσική Ανάλυση Σχολικών και Εκπαιδευτικών Κειμένων	ES_42514	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		
9	Επιστήμη του ιστού και εκπαίδευση	ES_42550	3			Ναι	3ο	Όχι	Ναι		

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τίτλος ΠΜΣ: **Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία**
 Κατάσταση Μεταπτυχιακού: **Ενεργό**

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)								Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9		6.0-6.9		7.0-8.4		8.5-10.0		
		Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	
2011-2012	12		0%		0%	1	8.33%	11	91.67%	8.83
2012-2013	25		0%		0%	6	24%	19	76%	8.67
2013-2014	26		0%		0%	5	19.23%	21	80.77%	8.00
2014-2015	17		0%		0%	5	29.41%	12	70.59%	8.69
2015-2016	8		0%		0%	1	12.5%	7	87.5%	9.05
2016-2017	44		0%		0%	1	2.27%	43	97.73%	9.16
Σύνολο	132					19		113		

Επεξήγηση:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον Πίνακα 4.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2011	7	48	5	41	6	27	1	10	10	2
2012	5	47	1	46	2	10		10	8	6
2013	4	49		37		7	2	1	14	30
2014	5	55		32	1	13	4	4	12	25
2015	5	36		19		8	2	1	23	2
2016	7	42		11		14		1	14	
Σύνολο	33	277	6	186	9	79	9	27	81	65

Επεξηγήσεις:

A = Βιβλία/μονογραφίες

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

Ε = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

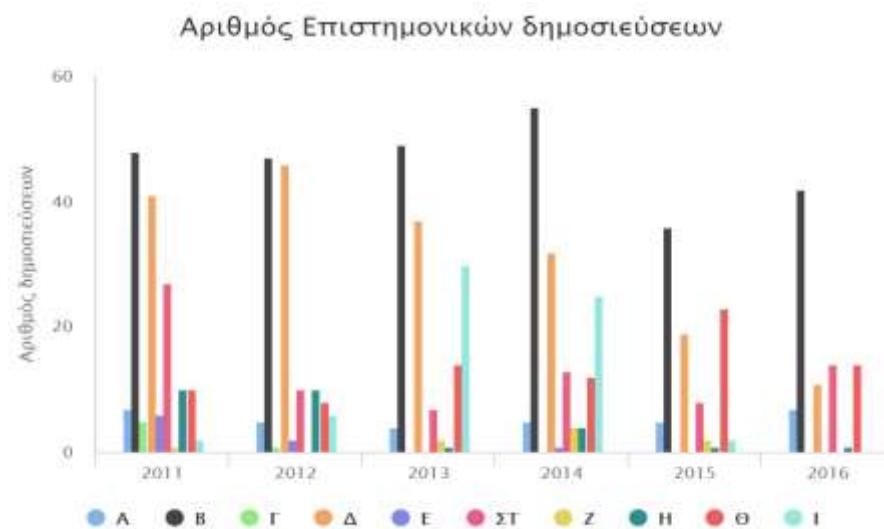
ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος

H = Άλλες εργασίες

Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
2011	567			20	34	34	
2012	573	3	2	37	49	25	
2013	703		3	20	35	16	
2014	817	4	2	34	45	23	
2015	780			20	27	3	1
2016	833		2	28	25	7	
Σύνολο	4273	7	9	159	215	108	1

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

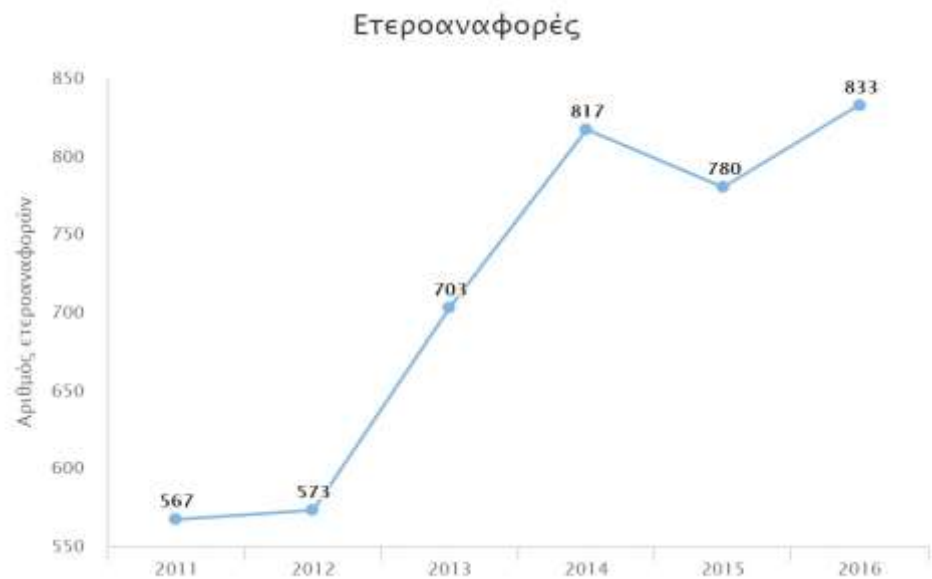
Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Ε = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

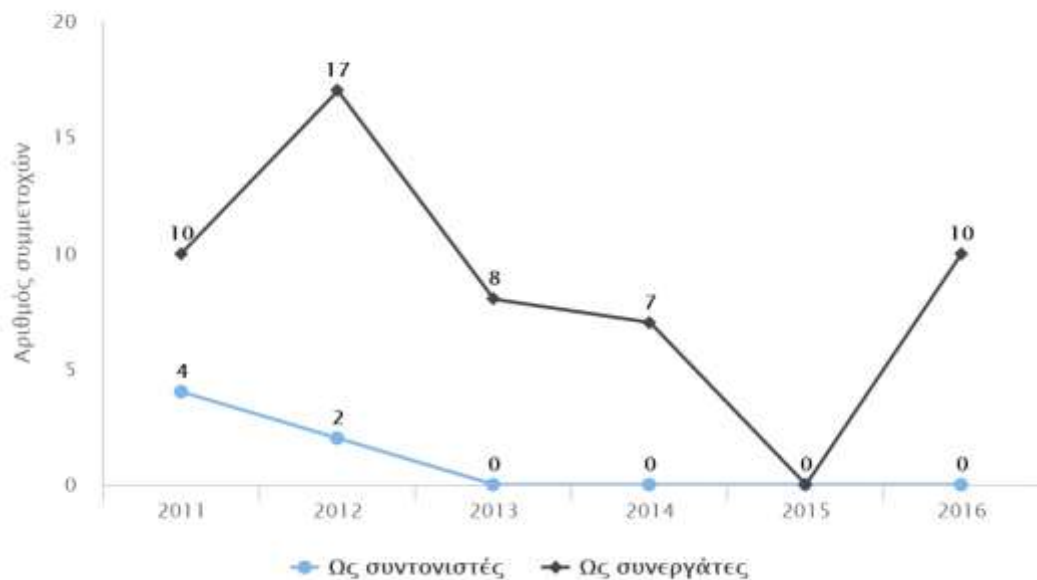
Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		2016	2015	2014	2013	2012	2011	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές					2	4	6
	Ως συνεργάτες (partners)	10		7	8	17	10	52
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας		10		2	1	3	5	21
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρίες			9	14	12	14	15	64

Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα

Ίδρυμα : Πανεπιστήμιο Πατρών**Τμήμα : Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία**

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων : 0

Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων : 1

Σχετικός Πίνακας	Ακαδημαϊκό Έτος	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	23	23	23	23	22	22
# 1	Λοιπό προσωπικό	18	14	12	11	15	13
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν X 2)	920	935	1048	861	863	848
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	100	100	100	100	100	100
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	199	214	224	181	236	234
# 7	Αριθμός αποφοίτων	210	181	169	170	172	144
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	7.24	7.27	7.31	7.00	7.33	7.32
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις ΠΜΣ		42		37		45
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	0	324	0	256	0	192
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	48	48	48	48	48	48
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	27	27	27	25	21	19
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	68	54	56	46	87	66
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	89	96	151	144	135	157
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	895	831	925	777	689	655
# 17	Διεθνείς συμμετοχές	20	9	23	21	36	34

Παράρτημα III

Ταυτότητα Τμήματος

Ίδρυμα : Πανεπιστήμιο Πατρών

Τμήμα : Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

Αριθμός εισακτέων ακαδημαϊκού έτους 2016-2017	199	
Συνολικός αριθμός φοιτούντων (σε όλα τα εξάμηνα σπουδών)	1084	
Αριθμός φοιτητών εντός της κανονικής διάρκειας φοίτησης (v)	773	
Αριθμός φοιτητών εντός της διάρκειας φοίτησης (v+2)	876	
Αριθμός φοιτητών πέραν της κανονικής διάρκειας φοίτησης (>v)	311	
Συνολικός αριθμός φοιτητών που αποφοίτησαν (άνευ υποχρεώσεων, ανεξαρτήτως ορκωμοσίας)	Ακαδημαϊκό Έτος 2016-2017	210
	Ακαδημαϊκό Έτος 2015-2016	181
	Ακαδημαϊκό Έτος 2014-2015	169

Προσωπικό

Καθηγητές	Αναπλ.Καθηγητές	Επικ.Καθηγητές	Λέκτορες/Καθ.Εφαρμογών	ΕΕΔΙΠ/ΕΔΠ	Επί συμβάσει (πλήθος συμβάσεων)	Διοικ.Προσωπικό	ΕΤΕΠ/ΕΤΠ	Επιστημονικοί Συνεργάτες
9	5	8	1	4	7	4	3	

Ο παρακάτω πίνακας αφορά το Ακαδημαϊκό Έτος 2016-2017

Ελάχιστος αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου	48	
Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών θεωρητικών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου	Χειμερινό	Εαρινό
	18	18

Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών φροντιστηριακών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου (έστω και αν αποτελεί μέρος θεωρητικού μαθήματος)	Χειμερινό	Εαρινό
Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών εργαστηριακών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου (έστω και αν αποτελεί μέρος θεωρητικού μαθήματος)	Χειμερινό	Εαρινό
	8	8
Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται υποβολή διπλωματικής εργασίας;	Όχι	
Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται πρακτική άσκηση;	Ναι	
Αριθμός ροών/κατευθύνσεων στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (εάν υπάρχουν)	0	
Αναφέρατε τις κατευθύνσεις/ροές, εάν υπάρχουν		
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής προπτυχιακού προγράμματος σπουδών	68	
Συνολικός αριθμός προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) (Αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλα Πανεπιστήμια/Τ.Ε.Ι. της Ελλάδας ή του εξωτερικού)	1	
Συνολικός αριθμός φοιτούντων σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα	45	
Συνολικός αριθμός φοιτούντων που εκπονούν διδακτορική διατριβή	57	

Παράρτημα IV
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ (2016)

ΒΙΒΛΙΑ

Stathis Balias, Ioannis Kamarianos (eds) 2016, University, Economy and Democracy: transformations and challenges, LAP LAMBERT Academic Publishing, Saarbrücken, Germany.

Balias S., Kamarianos I., Kiprianos P., Stamelos G., 2016, University, Economy and Democracy: transformations and challenges. The case of Greece, Lambert Academic Publishing, Germany .

Αβούρης, Ν., Κατσάνος, Χ., Τσέλιος, Ν., & Μουστάκας, Κ. 2016, Εισαγωγή στην Αλληλεπίδραση Ανθρώπου Υπολογιστή, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα.

Συρμακέσσης, Σ., & Τσέλιος, Ν. 2016, Αλληλεπίδραση Ανθρώπου Υπολογιστή, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, .

Ραβάνης, Κ. 2016, Εισαγωγή στη Διδακτική και τη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα.

Κυπριανός Π. 2016, Η μαγεία του πτυχίου. Πανεπιστήμια, απόφοιτοι, κοινωνικές τροχιές (1837-2015), 978-960-9548-29-8, Βιβλιόραμα, 2016.

Σταμέλος Γ., Καμαριανός Ι., Μπάλιας Στ., Κυπριανός Π., 2016, Μελέτη των διαδικασιών παραγωγής της επιστημονικής-ακαδημαϊκής γνώσης: από τη μονοεπιστημονικότητα στη διεπιστημονικότητα των πανεπιστημιακών σπουδών, ISBN 978-618-80623-0-6. , Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Δίκτυο Πολιτικών για την Ανώτατη Εκπαίδευση (HEPNET), Πάτρα.

Kiprianos P., Politis-Stergiou V. 2016, Governance in Greek higher education from a comparative perspective,, Academia, 2016 (2), 1-16, .

Fragkaki, M. et all. 2016, Open Discovery Space Innovation Model, European Commission CIP PSP Grant Agreement, , EPINOIA S.A, .

ΔΙΕΘΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Raikou, N. 2016, 'Development of critical thinking through aesthetic experience: the case of students of an educational department'. Journal of Transformative Education, vol. 14, no. 1, pp. 53-70.

Tsoumas Th., Kiprianos P., Choumerianos M., 2016, "Enlightenment, Body and National Identity: physical exercise in the education of the 'rebellious nation' (1821-1827'. *European Studies in Sports History*, vol. accepted, no. , pp. 1-18.

Simaki, V., Aravantinou, C., Mporas, I., Kondyli, M., & Megalooikonomou, V. 2016, 'Sociolinguistic Features for Author Gender Identification: from qualitative evidence to quantitative analysis'. *Journal of Quantitative Linguistics* , vol. 24, no. 1, pp. 65-84.

Koustourakis, G., Spiliopoulou, G., & Asimaki, G. 2016, 'The influence of a family's cultural capital on the formation of the educational and occupational expectations of native and immigrant primary school students'. *Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair*, vol. 3, no. 1, pp. 8-27. _

Vaos, A., Mouriki, A. 2016, 'Artistic activities in school as a question and a challenge: dilemmas about the boundaries of art education'. *Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair*, vol. 3, no. 1, pp. 28 – 36.

Asimaki, A., Zenzefilis, V., & Koustourakis, G. 2016, 'The access and development of female Academics in the university field in Greece. University of Patras case study'. *Open Journal of Social Sciences*, vol. 4, no. 3, pp. 150-162.

Katsigianni E.A. and Ifanti A.A. 2016, 'Tenured and non-tenured school principals in Greece: a historical approach'. *Journal of Educational Administration and History*, vol. 48, no. 3, pp. 1-18.

Raikou, N., & Karalis, T. 2016, 'Adult Education and Higher Education - A focus on Transformative Learning in Universities'. *International Education and Research Journal*, vol. 2, no. 4, pp. 19-22.

Tantaros, S. Ravanis, K. Koliopoulos, D. Sarigianni, K. & Sotiropoulou, E. 2016, 'L'utilisation des prises de notes dans le cadre d'une activité scientifique chez les enfants de 5 à 12 ans'. *Revista Internacional de Investigación en Educación - Magis*, vol. 8, no. 17, pp. 13-26.

Kampeza, M., Vellopoulou, A, Fragkiadaki, G. & Ravanis, K. 2016, 'The expansion thermometer in preschoolers' thinking'. *Journal of Baltic Science Education*, vol. 15, no. 2, pp. 185-193.

Koustourakis, G., Asimaki, A., & Sianou-Kyrgiou, E. 2016, 'Citizenship school knowledge and teaching: modern and post-modern influences'. *Journal of Education and Human Development*, vol. 5, no. 1, pp. 109-119.

Kada, V. & Ravanis, K. 2016, 'Creating a simple electric circuit with children between the ages of five and six'. *South African Journal of Education*, vol. 36, no. 2, pp. 1-9.

Κυπριανός Π., 2016, '«Ενεργοί διδασκόμενοι, παθητικοί διαχειριστές»: Η διοίκηση στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και η συμμετοχή των φοιτητών,

'. Academia. A Publication of the Higher Education Network, vol. 1, no. , pp. 133-163.

Lioudaki, N., & Karalis, T. 2016, 'Motives and Barriers of Adult Learners in Initial Vocational Education in Greece'. Training and Practice – Journal of Educational Sciences, vol. 14, no. 1-2, pp. 49-64.

L.Sotiropoulos & I. Berthoud-Papandropoulou 2016, 'L'ENCHANTEMENT DANS L'ENSEIGNEMENT'. Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair, vol. 3, no. 2, pp. 54-60.

Asimaki, A., Koustourakis, G., Lagiou, A., & Tampourlou, V. 2016, 'Investigation of the rights of children in Primary education through the pedagogical practices of the teachers'. World Journal of Educational Research, vol. 3, no. 2, pp. 355-371.

Georgantopoulou, V., Fragkiadaki. G. & Ravanis, K. 2016, 'Clouds as natural entities in preschool children's thought'. Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair, vol. 3, no. 2, pp. 114-128.

Koskeris, A., & Karalis, T. 2016, 'Non-Formal Activities for the Enhancement of Knowledge and Skills: Investigation of Non-Explicit Motives for Participation'. European Scientific Journal, vol. 12, no. 19, pp. 32-62.

K. Meli, D. Koliopoulos, K. Lavidas & G. Papalexioiu 2016, 'Upper secondary school students' understanding of adiabatic compression'. Review of Science, Mathematics and ICT Education , vol. , no. , pp. (Accepted).

K. Meli, K. Zacharos & D. Koliopoulos 2016, 'The Integration of Mathematics in Physics Problem Solving: A Case Study of Greek Upper Secondary School Students'. Canadian Journal of Science, Mathematics and Technology Education, vol. 16, no. 1, pp. 48-63.

Zacharos, K., Pournantzi, V., Moutsios-Rentzos, A., & Shiakalli, M. A. 2016, 'Forms of argument used by pre-school children'. Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair, vol. 3, no. 2, pp. 167-178.

Gasparatou, R. & Ergazaki, M. 2016, 'Could philosophy inform biology education? '. Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair, vol. 3, no. 2, pp. 29-35.

Gasparatou R. 2016, 'Emotional Speech Acts and the Educational Perlocutions of Speech'. Journal of Philosophy of Education , vol. 50, no. 3, pp. 319-331.

Chachlioutaki, M-E, Pantidos, P. & Kampeza, M. 2016, 'Changing semiotic modes indicates the introduction of new elements in children's reasoning: the case of earthquakes'. Educational Journal of the University of Patras Unesco Chair, vol. 3, no. 2, pp. 198-208.

Nir, A. E. and Ifanti, A.A. 2016, 'To tenure or not to tenure? Some implications for school leaders' proactive behavior from a comparative perspective'. *International Journal of Comparative Education and Development*, vol. 18, no. 4, pp. 206-218.

Koustourakis, G., & Efthymiou, A. 2016, 'Kindergarten teachers' dispositions on the inclusion of students with special needs in public kindergarten classrooms'. *An Leabhbh Óg. The OMEP Ireland Journal of Early Childhood Studies*, vol. 10, no. , pp. 31-49.

Anthopoulou, V. & Ravanis, K. 2016, How do we see when the light is not "enough"? Mental representations of pre-service preschool teachers. *International Education and Research Journal*, vol. 2, no. 8, pp. 30-32.

Liodaki, N., Giavassi, A., Papadaki, A., & Karalis, T. 2016, 'Students' perceptions and opinions for the concept of lifelong learning'. *Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair*, vol. 3, no. 1, pp. 101-107.

Karalis, T. 2016, 'Cascade approach to training: theoretical issues and practical applications in non-formal education'. *Journal of Education and Social Policy*, vol. 3, no. 2, pp. 104-108.

Koustourakis, G., Asimaki, A., & Spiliopoulou, G. 2016, 'Cultural capital and educational expectations of native and immigrant parents of primary school students: Qualitative Study'. *International Journal of Sociology of Education*, vol. 5, no. 3, pp. 166-189.

Simopoulos, G., Magos, K., & Karalis, T. 2016, 'The Languages of Others: exploring the Assumptions of Teachers of Greek as a Second Language on Multilingualism'. *International Journal of Language and Linguistics*, vol. 3, no. 2, pp. 54-63.

Politis, D. 2016, ' Réalisme et imaginaire dans la littérature grecque contemporaine destinée à la jeunesse'. *Desmos/Le Lien* , vol. 46, no. , pp. 45-50.

Fragkiadaki, G. & Ravanis, K. 2016, 'Экспериментально-генетический метод в контексте обучения естественным наукам в дошкольном возрасте: исследование развития научного мышления с позиции культурно-исторического подхода (Genetic research methodology meets Early Childhood Science Education research: a Cultural-historical study of child's scientific thinking development)'. *Cultural-Historical Psychology*, vol. 12, no. 3, pp. 310-330.

Solomou, A., Asimaki, A. Tsiolis, G. & Ravanis, K. 2016, 'The relationship dynamic between researchers and subjects in the biographical interview: a case study in a Greek University'. *Culture, Biography & Lifelong Learning*, vol. 2, no. 2, pp. 45-54.

Nikolakopoulou, K., Koustourakis, M., Komis, V. & Ravanis, K. 2016, 'The discourse for the integration of ICT in STEM education: attitudes expressed in

texts on education in Greece (1984-2006)'. Journal of Subject Didactics, vol. 1, no. 2, pp. 67-81.

Poulou, M. 2016, 'An examination of the relationship among teachers' perceptions of social-emotional learning, teaching efficacy, teacher-students interactions and students' behavioral difficulties. 'International Journal of School and Educational Psychology,, vol., no., pp. DOI 10.1080/21683603.2016.1203851.

Skopeliti, I. & Vosniadou, S. 2016, 'The Role of Categorical Information in Refutation Texts'. Journal of Cognitive Science, vol. 17, no. 3, pp. 441-468.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Υφαντή, Α.Α. και Φωτοπούλου, Β.Σ. 2016, 'Απόψεις τελειόφοιτων Παιδαγωγικών Τμημάτων για την επαγγελματική τους ταυτότητα'. Επιστήμες Αγωγής, τόμος , αρ. 1, σελ. 146-161.

Παπαδημητρίου, Π.Α., Καραντζής, Ι., Υφαντή, Α.Α. 2016, 'Απόψεις εκπαιδευτικών των Προτύπων Πειραματικών Σχολείων για την αυτονομία τους'. Νέα Παιδεία, τόμος Ιαν-Μαρτ. 2016, αρ. , σελ. 114-140.

Βάος, Α., Δέδος Ζ. 2016, 'Σύγχρονες προσεγγίσεις στο πεδίο της εικαστικής δημιουργίας και διλήμματα στο χώρο της εικαστικής εκπαίδευσης: εξετάζοντας τη διεύρυνση του γνωστικού αντικειμένου'. Pedagogy Theory & Praxis, τόμος , αρ. , σελ. .

Ράικου, Ν. 2016, 'Ανάπτυξη κριτικού στοχασμού μέσα από την αισθητική εμπειρία: η περίπτωση των φοιτητών παιδαγωγικού τμήματος'. Εκπαίδευση Ενηλίκων, τόμος 36, αρ. , σελ. 12-26.

Βάος, Α., 2016, 'Εμπλέκοντας τα παιδιά στην καλλιτεχνική διεργασία: η εμπειρία από το Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πατρέων'. Εικαστική Παιδεία, τόμος , αρ. 32, σελ. .

Ευστάθιος Μπάλιας, Γεώργιος Μπέστιας 2016, 'Εκπαιδευτική ηγεσία:ο ρόλος της ως παράγοντας προώθησης μεταρρυθμίσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση'. Academia, τόμος 6, αρ. 1, σελ. 164-197.

Κατσιγιάννη, Ε.Α. και Υφαντή, Α.Α. 2016, Ο θεσμός του διευθυντή σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Ιστορική ανασκόπηση. Επιστήμες Αγωγής , τόμος 3, αρ. , σελ. 158-176.

Αλτανπούλου, Π., & Τσέλιος, Ν. 2016, 'Προσωπικότητα και ακαδημαϊκή επίδοση στο πλαίσιο της Τεχνολογικά Διαμεσολαβούμενης Μάθησης. '. Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση, τόμος 9, αρ. 1, σελ. 3-16.

Βοζαΐτης, Γ., Υφαντή, Α.Α., Βεργίδης, Δ. 2016, Θέσεις Σχολικών Συμβούλων για τη συμβολή τους στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τόμος 33, αρ. 61, σελ. 32-54.

Φαρμάκη. Β. Λαβίδας, Κ. & Ραβάνης, Κ. 2016, Απόψεις των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή μιας πειραματικής - διερευνητικής μεθόδου στη Φυσική της Α΄ Γυμνασίου'. Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα και Πράξη, τόμος , αρ. 56/57, σελ. 25-38.

Αρβανίτη, Ε. & Κατσαρός, Γ. 2016, 'Ενδοσχολική επαγγελματική μάθηση και διαφοροποίηση του διδακτικού σχεδιασμού'. Επιστήμες της Αγωγής, τόμος 2, αρ. , σελ. 138-155.

ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Κατσιγιάννη, Ε.Α. και Υφαντή, Α.Α. 2016, Ο θεσμός του Έλληνα διευθυντή δευτεροβάθμιου σχολείου στην ιστορική του διαδρομή'. In 3ο Διεθνές Συμπόσιο Προσχολικής και Σχολικής Παιδαγωγικής "Σύγχρονες τάσεις στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και στη διδασκαλία", Λευκωσία, Κύπρος, 23-24 Απριλίου 2016, pp. (βιβλίο περιλήψεων)

Παπαδημητρίου, Π., Καραντζής, Ι., Υφαντή, Α.Α. 2016, 'Θέσεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την επαγγελματική αυτονομία τους. Μια εμπειρική μελέτη'. In 3ο Διεθνές Συμπόσιο Προσχολικής και Σχολικής Παιδαγωγικής "Σύγχρονες τάσεις στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και στη διδασκαλία", Λευκωσία, Κύπρος, 23-24 Απριλίου 2016, pp. (βιβλίο περιλήψεων)

Kiprianos P., Moussena E., 2016, Quality and Identity Building in Early Childhood Education'. In Identity in Times of Crisis – Globalization and Diversity , Korinth, pp. , : CiCea European Association Conference Proceeding.

Raikou, N., Liodaki, N., & Karalis, T. 2016, 'Critical reflection and dialogue on pre-service teachers' practicum'. In 2nd Conference of ESREA's Network "Interrogating Transformative Processes in Learning and Education: An International Dialogue", Athens, Greece, 24-26 June 2016, pp. 307-315, Athens: ESREA & Hellenic Adult Education Association.

Gasparatou R. 2016, 'How to do things with words: towards a modified theory of education'. In Philosophy of Education Society of Great Britain (PESGB) Annual Conference , Oxford, 1-3 April, pp. , Oxford: PESGB.

Gasparatou R. 2016, 'The Matrix of Education'. In Philosophy as lived experience , Tilos, 1-5 July 2016, pp.

Gasparatou R. 2016, 'Educating Common Sense, with Moore and Wittgenstein'. In Gregynog Conference (Invited Speaker) , Gregynog UK, 25-27 July 2016, pp. , : PESGB.

Politis, D. 2016, 'Image and discourse in illustrated books for children: The case of Alice's Adventures in Wonderland'. In 1st International Balkan Child and Youth Literature Congress , Edirne , 04-07 May 2016, pp. 385-390, Edirne: Trakya University-Faculty of Education.

Arvanitis, E. 2016, 'Intercultural Dialogue as a means of Reflective Discourse and Collective Action'. In The Role, Nature and Difficulties of Dialogue in Transformative Learning., Athens, 24-26 June 2016, pp. 424-434, Athens: D. Andritsakou & E. Kostara (Eds) / ESREA network.

Arvanitis, E. σε συνεργασία με Yelland, n., Buell, M., McCarthy, S., Cutler, L. Lynn, W. & Bertozzi, R. 2016, ' Educating 'the Other': Intercultural Education at a Crossroads'. In 2nd Forum on Intercultural Dialogue & Learning., Patras, 8 October 2016, pp. , Patras: University of Patras.

Skopeliti, I. & Vosniadou, S. 2016, 'The Influence of Categorical Information in Promoting Conceptual Change in a Refutation Text Study'. In 10th International Conference on Conceptual Change: "Conceptual Change Meets Other Disciplines" , Florina, Greece, June 9-12, pp. ,

Warburton, S., Fragkaki, M. 2016, 'Self-Regulated Learning in Online Higher Education" '. In European Distance and E Learning Network (EDEN) Annual Conference, "Re- Imagining Learning Environments" ,, Budapest, 14-17 June, pp. 150, UK: EDEN.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Κεσεμίδη, Γ., Βάος, Α. 2016, ' Το ζήτημα της αξιολόγησης στην εικαστική αγωγή της πρωτοβάθμιας ελληνικής εκπαίδευσης '. Στο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Παιδαγωγό του Σήμερα , Νέος Παιδαγωγός, Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα, , σελ. , : .

Βάος, Α. 2016, 'Εμπλέκοντας τα παιδιά στην καλλιτεχνική διεργασία. Η εμπειρία από το Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Πατρέων. '. Στο Τέχνη και Εκπαίδευση, Πάτρα, 16, 17 Απριλίου, σελ. , : Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας - Ένωση Καθηγητών Εικαστικών Μαθημάτων.

Βοζαΐτης, Γ. και Υφαντή, Α.Α. 2016, 'Διερευνώντας τις απόψεις Σχολικών Συμβούλων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα για τις πολιτικές επιλογής τους'. Στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης "Εκπαίδευση και κοινωνία στην εποχή της κρίσης" , Ρόδος, 20-22 Μαΐου 2016, σελ. (βιβλίο περιλήψεων), : .

Τσέλιος, Ν., Βιολατζή, Α.Μ., Γιαννοπούλου, Χ., Γιαχαλη, Θ., Γκολφινόπουλου, Θ., Δημοπούλου, Γ., Κουκουλάκη, Μ., Μουτάφη, Ε., Παπαδοπούλου, Φ., Παπανεοφυτου, Δ., Πιτσολάντη, Μ.Α., Ρούσσου, Ε., Σαψάνη, Γ., Σούγκα, Ι., Σπανογιάννη, Δ., Τζάνη, Α., Τυροβολά, Δ., Χρυσικού, Ε. 2016, 'Συνεργατική Βιβλιομετρική Αξιολόγηση Ελληνικών Πανεπιστημιακών Τμημάτων Εκπαίδευσης'. Στο 10ο Πανελλήνιο και Διεθνές Συνέδριο «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση» Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, 23 - 25 Σεπτεμβρίου 2016, σελ. ,

Αλτανοπούλου, Π. & Τσέλιος, Ν. 2016, 'Προσωπικότητα και μάθηση σε διαμεσολαβούμενες από wiki συνεργατικές δραστηριότητες: Συμπεράσματα από 3 μελέτες περίπτωσης'. Στο 10ο Πανελλήνιο και Διεθνές Συνέδριο «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση», Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 23 - 25 Σεπτεμβρίου 2016, σελ. , :

Κ. Μέλη & Δ. Κολιόπουλος 2016, 'Μια καινοτομική αντίληψη για τη διδασκαλία της Φυσικής: ανάκλαση, φύση και διάδοση του φωτός - ο σεληνιακός ανακλαστήρας'. Στο Πανελλήνιο Συνεδρίο "Διδακτικές προσεγγίσεις και πειραματική διδασκαλία στις Φυσικές Επιστήμες", Θεσσαλονίκη, 16-17/4/2016, σελ. 579-587, Θεσσαλονίκη: ΠΤΔΕ, ΑΠΘ.

Ε. Ποτηριάδου & Δ. Κολιόπουλος 2016, 'Σχεδιασμός ακολουθίας διδακτικών ενοτήτων για τη διδασκαλία της ραδιενέργειας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με βάση τις αρχές και τη λογική της καινοτομικής αντίληψης'. Στο Πανελλήνιο Συνέδριο "Διδακτικές προσεγγίσεις και πειραματική διδασκαλία στις Φυσικές Επιστήμες", Θεσσαλονίκη, 16-17/4/2016, σελ. 573-578, Θεσσαλονίκη: ΠΤΔΕ, ΑΠΘ.

Ράικου, Ν. & Καραλής, Θ. 2016, 'Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση και θεωρητικές προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης Ενηλίκων'. Στο Επιστημονικό Συνέδριο, 'Πανεπιστημιακή Παιδαγωγική: Η εκπαίδευση και διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μια terra incognita?', Αλεξανδρούπολη, 9-11 Σεπτεμβρίου 2016, σελ. 90-109, Αλεξανδρούπολη: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Μπαλωμένου, Α., Κόμης, Β. και Ζαχάρος, Κ. 2016, 'Εργαλειακή Γένεση Στρατηγικών Σύγκρισης Μηκών στο Cabri Geometry II'. Στο 33ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μαθηματικής Παιδείας, Χανιά, 4, 5 και 6 Νοεμβρίου, σελ. 691-701, : Ε.Μ.Ε.

Βάος, Α. 2016, 'Συναντώντας την τέχνη της κεραμικής στα παιδικά τμήματα του Εικαστικού Εργαστηρίου του Δήμου Πατρέων '. Στο Η Κεραμική Τέχνη στην Εκπαίδευση, Αρχαιολογικό Μουσείο Πάτρας, 16-17 Δεκεμβρίου, σελ.

Γασπαράτου Ρ. & Εργαζάκη Μ. 2016, 'Αναζητώντας το επιχείρημα σε ένα Γυμνάσιο της αγροτικής Αχαΐας'. Στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ, 1/12-3/12 2016, σελ.

Ρήγα, Β. 2016, 'Εκτίμηση της κινητικής ανάπτυξης παιδιών προσχολικής ηλικίας'. Στο Συμπόσιο «Η ψυχοκινητική μεταξύ θεωριών και εφαρμογών» στο

14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αθλητικής Ψυχολογίας, με θέμα «Ψυχολογικές διαστάσεις της άθλησης: Εφαρμογές στον αθλητισμό, την εκπαίδευση και την αναψυχή», Θέρμη, 9-11 Δεκεμβρίου 2016, σελ..

Σκοπελίτη, Ε. & Βοσνιάδου, Σ. 2016, 'Η Επίδραση της Πληροφορίας Κατηγοριοποίησης μέσω Ανατρεπτικών Κειμένων στην Προώθηση της Εννοιολογικής Αλλαγής'. Στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωστικής Ψυχολογίας της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Αθήνα, Ελλάδα, 14-16 Απριλίου, σελ. 25-26, .

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

Καδά, Β. & Ραβάνης, Κ. 2016, 'Οι καθημερινές ηλεκτρικές συσκευές στη σκέψη παιδιών προσχολικής ηλικίας'. In Β. Τσελφές, Προσχολική ηλικία: οι Φυσικές Επιστήμες στην εκπαιδευτική σχέση παιδιών και εκπαιδευτικών, Εκδόσεις Άρτεμις Πετροπούλου, Αθήνα, pp.136-146.

Σιακαλλή Μ. Α., & Ζαχάρος, Κ. 2016, 'Μετρήσεις Μεγεθών'. In Σιακαλλή Μ. Α., Η Ανάπτυξη της Μαθηματικής Σκέψης στο Νηπιαγωγείο. Η θεωρία γίνεται πράξη., Αρμίδα, Λευκωσία, Κύπρος, pp.199-242.

Γ. Φραγκιαδάκη, Δ. Κλήμη, Μ. Χαχλιουτάκη & Δ. Κολιόπουλος 2016, 'Σχεδιάζοντας ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά προσχολικής ηλικίας στο μουσείο Ορυκτολογίας και Πετρολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών'. In Β. Τσελφές, Προσχολική Ηλικία: οι φυσικές επιστήμες στην εκπαιδευτική σχέση παιδιών και εκπαιδευτικών, Άρτεμις Πετροπούλου, Αθήνα, pp.266-279.

Χ. Βασίλη, Δ. Νούση, Χ. Πασσαλή & Δ. Κολιόπουλος 2016, 'Προσεγγίζοντας διδακτικά το Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου: Αρχές σχεδιασμού μιας διδακτικής παρέμβασης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας'. In Τσελφές, Προσχολική Ηλικία: οι φυσικές επιστήμες στην εκπαιδευτική σχέση παιδιών και εκπαιδευτικών, Άρτεμις Πετροπούλου, Αθήνα, pp.231-247.

Φωτοπούλου, Β.Σ., Καραντζής, Ι. Υφαντή, Α.Α. 2016, 'Αποτυπώνοντας τις απόψεις προπτυχιακών φοιτητών Δημοτικής Εκπαίδευσης για την επαγγελματική τους ταυτότητα. Μια εμπειρική μελέτη'. In Κ.Δ. Μαλαφάντης, Β. Παπαδοπούλου, Σ. Αυγητίδου, Γ. Ιορδανίδης, Ι. Μπέτσας, 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο "Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα", τ. Β', Διάδραση, Αθήνα, pp.716-730.

Πολίτης, Δ. 2016, 'Λογοτεχνία και μικρά παιδιά: Προωθώντας τη λογοτεχνική εμπειρία στο Νηπιαγωγείο'. In [Τ.Ε.Ε.Α.Π..Η.] , Σύγχρονες Ερευνητικές Τάσεις στην Προσχολική και την Πρώτη Σχολική Ηλικία., Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών-New Tech Pub, Αθήνα, pp.230-240. Έγγραφο

Φωτοπούλου, Β.Σ. & Υφαντή, Α.Α. 2016, 'Απόψεις φοιτητών Παιδαγωγικών Τμημάτων για τη Διαμόρφωση της Επαγγελματικής τους Ταυτότητας. Μια μελέτη περίπτωσης στην Ελλάδα'. In Κ.Γ. Καρράς, Σακελλαρίου, Μ., Πεδιάδίτης, Α., Δρακάκης, Μ., Παιδαγωγική της Χαράς. Προς ένα αντισυμβατικό σχολείο, 93

Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα ΔΕ, ΚΕ.Μ.Ε.Ι.Δ.Ε, Ρέθυμνο, Κρήτη, pp.137-146.

Μουρίκη, Α. 2016, '«Από την Αισθητική θεωρία στην Αισθητική Αγωγή»',. In ,Σύγχρονες Τάσεις στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης: ερευνητικός και εκπαιδευτικός προσανατολισμός του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Πανεπιστημίου Πατρών , Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, pp.179-193.

Γαλάνης, Γ., Γαλάνη, Ζ. & Στελλάκης, Ν. 2016, 'Κατασκευή εργαλείου για την αποτύπωση των εμπειριών των παιδιών για τις πρακτικές γραμματισμού στο οικογενειακό τους περιβάλλον',. In Παντελής Κυπριανός, Jean-Pierre Rourtois, Οικογένεια, σχολείο, τοπικές κοινωνίες, Ορportuna, Πάτρα, pp.189-207.

Καμπεζά, Μ 2016, 'Οι διδακτικοί στόχοι στην εκπαιδευτική διαδικασία',. In Σ. Αυγητίδου, Μ. Τζεκάκη & Β. Τσάφος, Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης , Gutenberg, Αθήνα, pp.62-78.

Καμπεζά, Μ 2016, 'Σχεδιασμός και οργάνωση δραστηριοτήτων',. In Σ. Αυγητίδου, Μ. Τζεκάκη & Β. Τσάφος, Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης, Gutenberg, Αθήνα, pp.79-90.

Καμπεζά, Μ. & Σφυρόερα, Μ. 2016, 'Ενισχύοντας τη μάθηση των παιδιών: νοηματοδότηση και παιχνίδι',. In Σ. Αυγητίδου, Μ. Τζεκάκη & Β. Τσάφος, Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης, Gutenberg, Αθήνα, pp.90-118.

Καμπεζά, Μ. & Σφυρόερα, Μ. 2016, 'Διαχείριση της εκπαιδευτικής διαδικασίας',. In Σ. Αυγητίδου, Μ. Τζεκάκη & Β. Τσάφος, Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης, Gutenberg, Αθήνα, pp.148-188.

Παξιμαδάκη, Σ. & Αρβανίτη, Ε. 2016, Εισαγωγή In Σ. Παξιμαδάκη, Πολυγραμματισμοί: Κριτική ανάλυση γελοιογραφιών στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας., Educartoon, Αθήνα, pp..

Καραλής, Θ. 2016, 'Συμμετοχή των ενηλίκων στη διά βίου εκπαίδευση και ανισότητες',. In Χ. Γούλας, & Π. Λιντζέρης (επιμ.), Διά βίου μάθηση, επαγγελματική κατάρτιση, απασχόληση και οικονομία. Νέα δεδομένα, προτεραιότητες και προκλήσεις, ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ & ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Αθήνα, pp.215-232.

Καραλής, Θ. 2016, 'Διά Βίου Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Ερευνητικές Τάσεις',. In ΤΕΕΑΠΗ, Σύγχρονες ερευνητικές τάσεις στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, pp.99-113.